

Evides N.V.
t.a.v. de
Postbus 4472
3006 AL Rotterdam

Onderwerp

Besluit op de aanvraag
omgevingsvergunning voor een flora- en
fauna-activiteit voor de aanleg van twee
watertransport-leidingen tussen de Wranghe
en Vlissingen-Oost (tracé west) én in het
Sloegebied

Zaaknummer

819218

Behandeld door**Verzonden**

Middelburg, 20 augustus 2026

Geachte

Op 17 maart 2026 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U vraagt, namens Evides N.V., een omgevingsvergunning aan voor een flora- en fauna-activiteit (hierna: vergunning) als bedoeld in artikel 5.1 lid 2, onder g, Omgevingswet (hierna: Ow). Deze aanvraag heeft betrekking op de aanleg van twee watertransportleidingen tussen de Wranghe en Vlissingen-Oost (tracé west). Deze aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer: 819218.

Tegelijkertijd is ook een aanvraag ingediend voor het tracé oost. Zie figuur 1 in bijlage 2 voor de ligging van het tracé waarbinnen de waterleiding moet komen. Dit traject is geregistreerd onder zaaknummer 819219 en wordt behandeld in een aparte procedure. De ontvangst van deze twee aanvragen is bevestigd op 17 april 2026.

Op 22 mei 2026 heeft 'Evides N.V., een aparte vergunning aangevraagd. De ontvangst van deze aanvraag is bevestigd op 28 mei 2026. Deze aanvraag heeft betrekking op de aanleg van de waterleiding op twee percelen in het deelgebied Sloe. Deze twee percelen zijn weergegeven op figuur 2 in bijlage 2. Deze aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer: 826890.

Op 9 juni 2026 is overeengekomen tussen Provincie Zeeland en Evides N.V. om beide aanvragen samen te voegen onder de aanvraag met zaaknummer 819218. De aanvraag met zaaknummer 826890 is ingetrokken.

Mede door het samenvoegen van de twee aanvragen en de gevoerde overleggen is het aanvraagformulier meermaals gewijzigd. De laatste versie ontvingen wij op 21 juli 2026. Deze versie van het aanvraagformulier hebben we hieronder uitgeschreven. Voor de details van de wijzigingen verwijzen we naar de bijgevoegde aanvraagformulieren. Verder zijn de beschreven werkwijzen in de verschillende documenten samengebracht tot een uniforme werkwijze die voor het hele plangebied geldt.

Evides N.V. vraagt vergunning aan om af te wijken van het verbod als bedoeld in artikel 11.54 lid 1 onder d van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) om opzettelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van de wezel (*Mustela nivalis*), de steenmarter (*Martes foina*), de bunzing (*Mustela putorius*) én de haas (*Lepus europaeus*) te beschadigen of te vernielen. Deze vergunning wordt aangevraagd op grond van artikel 8.74I lid 1 b onder 3° van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl); in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van sociaal of economische belang en gunstige effecten op het milieu.

Daarnaast vraagt Evides N.V. vergunning aan om af te wijken van het verbod als bedoeld in artikel 11.46 lid 1 sub d van het Bal om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen van de rugstreeppad (*Epidalea calamita*). Deze vergunning wordt aangevraagd op grond van artikel 8.74k lid 1 sub b onder 3° van het Bkl; in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De vergunning wordt aangevraagd voor de periode 7 september 2026 tot en met 30 juni 2027. De vergunningsvergunningsperiode is ruim aangevraagd om ruimte te bieden voor mogelijke toekomstige vertragingen in de uitvoering. Het plan is om in september 2026 te starten aan het westelijke deel van het tracé.

Hieronder leest u onze beslissing op uw aanvraag.

OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT MET ZAAKNUMMER: 819218

Wij besluiten:

- I. Aan Evides N.V., de aangevraagde vergunning om af te wijken van het verbod als bedoeld in 11.54 lid 1 onder d van het Bal om vaste rust- en verblijfplaatsen van de wezel, de steenmarter, de bunzing en de haas te beschadigen of te vernielen, **te verlenen**. Dit doen wij op grond van 8.74l lid 1 b onder 3° van het Bkl; in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
- II. Aan Evides N.V. de aangevraagde vergunning om af te wijken van het verbod als bedoeld in artikel 11.46 lid 1 sub d van het Bal om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen van de rugstreeppad, **te verlenen**. Deze vergunning wordt verleend op grond van artikel 8.74k lid 1 sub b onder 3° van het Bkl; in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
- III. De voorschriften in onderdeel 1 te verbinden aan deze vergunning.
- IV. Dat de vergunning mag worden gebruikt om de gewenste waterleiding aan te leggen door middel van horizontale gestuurde boring (hierna: HDD) en open ontgravingen (zie figuur 3 in bijlage 2).
- V. Dat de vergunning geldig is voor de periode 7 september 2026 tot en met 30 juni 2027.
- VI. Dat de vergunning voor wat betreft voorschrift 25 geldig is tot en met 30 juni 2032.
- VII. De volgende documenten deel uit te laten maken van de vergunning:
 - Aanvraagformulier, zoals ontvangen op 18 maart 2026, ons kenmerk: 819218-01;
 - Gewijzigd aanvraagformulier, zoals ontvangen op 11 mei 2026, ons kenmerk: 819218-02;
 - Gewijzigd aanvraagformulier, zoals ontvangen op 18 juni 2026, ons kenmerk: 819218-03;
 - Gewijzigd aanvraagformulier, zoals ontvangen op 10 juli 2026, ons kenmerk: 819218-04;
 - Gewijzigd aanvraagformulier, zoals ontvangen op 21 juli 2026, ons kenmerk: 819218-05;
 - Aanvraagbrief flora en fauna activiteit West, ontvangen op 18 maart 2026, ons kenmerk: 819218-06;
 - Gewijzigde Aanvraagbrief flora en fauna activiteit Sloegebied, ontvangen op 10 juni 2026, ons kenmerk: 819218-07;
 - Bijlagen bij de aanvraag zoals aangeleverd op 18 maart 2026:
 - Rapportage ecologische quickscan tracé en werkstroken, uitgevoerd door Adverbo, Rapportnummer: 2491293 Versie 02, Datum rapport: 31 juli 2025, Evides Midden-Zeeland, ons kenmerk: 819218-08;

- Rapportage Aanvullend onderzoek ecologie Tracé Evides Midden Zeeland, uitgevoerd door Adverbo, Rapportnummer: 2491293-NO Versie 01, Datum rapport: 16 maart 2026, ons kenmerk: 819218-09;
- Rapport ecologische activiteitenplan Tracé west waterleiding Zeeland (Zuid-Beveland), uitgevoerd door Adverbo, Rapportnummer: 2491293-ACW Versie 01, Datum rapport: 16 maart 2026, ons kenmerk: 819218-1-;
- Situatieoverzicht 04, ons kenmerk: 819218-11;
- Situatieoverzicht 05, ons kenmerk: 819218-12;
- Aanvullende gegevens, zoals ontvangen op 11 mei 2026, ons kenmerk 819218-13;
- Bijlagen, zoals ontvangen op 15 juni 2026:
 - Nader onderzoek diverse soorten deelgebied Sloe waterleiding Midden Zeeland, uitgevoerd door SNKecoadvies B.V, Rapportnummer: 2026-00110, Versienummer: 1, Datum: 20 mei 2026, ons kenmerk: 819218-14;
 - Quickscan Flora en Fauna deelgebied leidingentraject Sloe Midden Zeeland definitief, uitgevoerd door SNKecoadvies B.V, Rapportnummer: 2026-00100, Versienummer: 1, Datum: 1 Februari 2026, ons kenmerk: 819218-15;
 - Activiteitenplan Wezel en Bunzing Deelgebied Sloe Waterleiding Midden Zeeland, uitgevoerd door SNKecoadvies B.V, Rapportnummer: 2026-00114, Versienummer: 1, Datum: 18 mei 2026, ons kenmerk: 819218-16;
 - Ecologisch werkprotocol deelgebied Sloe waterleiding Midden Zeeland, uitgevoerd door SNKecoadvies B.V, Rapportnummer: 2026-00115, Versienummer: 1 Status: Definitief, Datum: 18 mei 2026, ons kenmerk: 819218-17;
 - Evides TLMZ Uitvoeringsplanning, v0.92 RKT2,Overzicht, ons kenmerk: 819218-18;
 - Overzichtstekening Tracé west, ons kenmerk: 819218-19;
 - Samenvatting Ecologisch werkprotocol deelgebied Sloe waterleiding Midden Zeeland, uitgevoerd door SNKecoadvies B.V, ons kenmerk: 819218-20;
- Bijlagen, zoals ontvangen op 10 juli 2026;
 - Beantwoording aanvullende vragen zaaknummer 819218 tracé west, ons kenmerk: 819218-21;
- Verzoek wijzigen voorschriften, zoals ontvangen op 17 en 18 augustus 2026:
 - Aanvraag wijzigingsvergunning tracé West voorschrift 1,7,10,18 en 21, ons kenmerk: 819218-22;
 - Afschrift email 18 augustus, ons zaaknummer: 819218-23;
 - 26.181-RE23088-W-RW-001-1-VC-ROUTEBLAD 2 , ons zaaknummer: 819218-24;
 - 26.181-RE23088-W-RW-001-1-VC-ROUTEBLAD 3, ons zaaknummer: 819218-25;
 - 26.181-RE23088-W-RW-001-1-VC-ROUTEBLAD 4, ons zaaknummer: 819218-26;
 - 26.181-RE23088-W-RW-001-1-VC-ROUTEBLAD 5, ons zaaknummer: 819218-27;
 - 26.181-RE23088-W-RW-001-1-VC-ROUTEBLAD 6, ons zaaknummer: 819218-28;
 - 26.181-RE23088-W-RW-001-1-VC-ROUTEBLAD 7 , ons zaaknummer: 819218-29;
 - 26.181-RE23088-W-RW-001-1-VC-ROUTEBLAD 9, ons zaaknummer: 819218-30.

Alle relevante wet- en regelgeving waar dit besluit op is gebaseerd en waaraan is getoetst vindt u in bijlage 1.

Leest u vooral onderdeel 1 zorgvuldig door, hierin staan de voorschriften die wij aan de vergunning verbinden. Het is belangrijk dat u zich houdt aan deze voorschriften. Doet u dit niet, dan kunnen we de vergunning intrekken of wijzigen. Dit staat in artikelen 18.10 lid 1 en 4 van de Ow. De motivering van dit besluit vindt u in onderdeel 2 'Overwegingen'.

Wilt u tijdens de looptijd van de vergunning iets veranderen aan de uitvoering van uw ingreep? Neem dan altijd contact met ons op voordat u veranderingen doorvoert. Wij helpen u dan inschatten of de gewenste verandering past binnen uw vergunning. U kunt ons bereiken via het e-mailadres natuurbescherming@zeeland.nl. Noem hierbij altijd het zaaknummer.

Controleer of andere regelgeving van toepassing is

Wij hebben uw aanvraag getoetst aan de artikelen met betrekking tot het onderdeel flora- en fauna-activiteiten van de Ow, het Bal en het Bkl. Het kan zijn dat u voor het uitvoeren van uw ingreep ook een andere vergunning nodig heeft. Bijvoorbeeld volgens andere onderdelen van de Ow. Denk ook aan regelgeving van andere overheden zoals de gemeente of het waterschap. U bent zelf verantwoordelijk om te controleren of andere wet- en regelgeving van toepassing is.

Tot slot moet u altijd voldoen aan de zorgplichten voor natuur. Dat betekent dat u moet voorkomen dat uw ingreep schade aanricht aan beschermde planten en dieren en hun leefomgeving. Hierbij kunt u denken aan de volgende voorbeelden:

- Het verwijderen van beplanting doet u buiten het broedseizoen (15 maart tot en met 15 juli daaropvolgend).
- Pas verlichting zo aan dat vleermuizen er zo min mogelijk door worden verstoord.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,
Namens deze,

Bijlagen:

1. Relevante wet- en regelgeving;
2. Luchtfoto van het plangebied;
3. Invulformulier logboek;

Kopie aan: RUD-Zeeland, groenewetten@rud-zeeland.nl

Rechtsmiddelen

Belanghebbenden kunnen schriftelijk bezwaar maken tegen dit besluit bij: Gedeputeerde Staten van Zeeland, t.a.v. de secretaris van de commissie voor bezwaarschriften, Postbus 6001, 4330 LA Middelburg.

In het bezwaarschrift neemt u ten minste op: uw naam en adres, de dagtekening van het bezwaarschrift, tegen welk besluit u bezwaar maakt en waarom. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend.

U moet het bezwaarschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending. Overschrijding van de inzendtermijn kan ertoe leiden dat met uw bezwaren geen rekening wordt gehouden.

Als u overweegt bezwaar te maken, kunt u een informatiefolder aanvragen op telefoonnummer 0118-631000. U kunt de informatie ook downloaden via [Bezwaar maken](#)

Wij wijzen u erop dat het bezwaar niet de werking van het besluit schorst. U kunt een verzoek doen tot het treffen van een voorlopige voorziening. U richt het verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant, locatie Breda, team bestuursrecht, Postbus 90006, 4800 PA Breda. Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd.

Onderdeel 1. VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. Voer de ingreep uit volgens de beschrijving in de vergunningaanvraag en de bijlagen bij deze aanvraag. De werkzaamheden worden overdag uitgevoerd. Vanaf twee uur voor zonsopkomst tot en met één uur na zonsondergang.

Er wordt uitsluitend werkverlichting toegepast op machines en rondom de directiekeet gedurende de werkbare periode vanaf twee uur voor zonsopkomst tot één uur na zonsondergang. Er wordt geen werkverlichting toegepast in het projectgebied van één uur na zonsondergang tot twee uur voor zonsopkomst.

2. De initiatiefnemer en alle partijen die de werkzaamheden uitvoeren moeten op de hoogte zijn van de volgende zaken:
 - De vergunning;
 - De vergunningsvoorschriften;
 - De wijze waarop de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd.

Houdt een logboek bij (bijlage 3) om dit vast te leggen. Dit moet op verzoek worden getoond aan de inspecteurs van de Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland (hierna: RUD-Zeeland).

De vergunning, inclusief alle bijbehorende bijlagen en het logboek, moet tijdens de uitvoering van de werkzaamheden op het plangebied aanwezig zijn.

3. De ecologisch deskundige moet aanwezig zijn bij het ongeschikt maken van de locatie voor de verschillende tracés en de deelgebieden in het Sloe. Betrek de ecologisch deskundige ook bij de realisatie van voorzieningen voor de (kleine) marterachtigen.

Hij/zij is altijd oproepbaar tijdens de werkzaamheden. Hij/zij legt de aanwijzingen vast in het logboek. Hij/zij legt ook vast hoe hier uitvoering aan wordt gegeven.

Het bevoegd gezag gebruikt de volgende definitie van een ecologisch deskundige:

- Een persoon die expertise heeft met de situatie en soorten waarover hij/zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden;
 - Hij/zij heeft minimaal 3 jaar aantoonbare ervaring met het uitvoeren van soortgericht onderzoek, eventueel onder begeleiding van een ervaren ecologisch deskundige.
4. Worden tijdens de controle of tijdens de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen, stop dan met uw werkzaamheden ter plaatse.

Neem contact op met het bevoegd gezag, Provincie Zeeland om te overleggen hoe met deze soorten om te gaan. Dit kan via het e-mailadres natuurbescherming@zeeland.nl. Dit geldt voor andere beschermde soorten, dan waarvoor de vergunning is verleend.
 5. Voordat u start met de werkzaamheden moet u bij de RUD-Zeeland melden wanneer u begint. Doe dit minimaal twee weken vooraf. U doet dit via het e-mailadres handhaving.groen@rud-zeeland.nl. Noem in uw contact steeds het zaaknummer. U kunt dit zaaknummer vinden bovenaan de brief.
 6. Binnen twee dagen nadat u klaar bent met de werkzaamheden moet u dit melden bij de RUD-Zeeland via handhaving.groen@rud-zeeland.nl. Noem in uw contact steeds het zaaknummer. U kunt dit zaaknummer vinden bovenaan de brief.

Stuur de volgende documenten mee met de melding:

- Het logboek.

Voorschriften werkwijze algemeen

7. Voor de aanleg van de waterleiding worden twee uitvoeringswijzen gehanteerd. De HDD-methode en de open ontgraving. Hiervoor wordt de verdeling, zoals aangegeven op figuur 3, aangehouden.

Op de stukken waar open ontgraving plaats vindt, worden sleuven gegraven. De sleuven zullen maximaal 3 weken openliggen, waarna deze weer dicht worden gemaakt.

De werkstrook is in principe 38 meter. Op een aantal locaties zal de werkstrook breder zijn. In bijlage 819218-24 tot en met bijlage 819218-30 zijn de definitieve tracés toegevoegd op kaart. Met name de volgende tracés hebben een bredere werkstrook:

- de keerlus en het uittredepunt van HDD 1 en 2 (routeblad 2);
- locaties waar hoofddrains aanwezig zijn, in verband met de opslag van teelaarde;
- het in- en uittredepunt van HDD 3 en 4 (routebladen 7 en 9);
- de veldstrekking ten westen van het Schelde-Rijnkanaal (routeblad 9).

Enkel de toplaag wordt mogelijk op een ander moment teruggeplaatst. Dit is weersafhankelijk en zal met de betreffende terreineigenaar worden afgestemd. Voordat de toplaag teruggeplaatst wordt, zal het werkterrein weer gecontroleerd en vrijgegeven worden.

8. Alle werkzaamheden moeten één richting op worden uitgevoerd. Houdt hierbij rekening met mogelijke barrières voor de betrokken soorten.
9. Na afloop wordt het werkterrein echter weer teruggebracht worden in de oorspronkelijke staat. Wanneer een bosschage of een boom verwijderd wordt, wordt na afloop een exemplaar teruggeplaatst. Dit gebeurt in overleg met de betreffende terreineigenaar waarbij rekening wordt gehouden met de leeftijd van de bosschage of boom.

De ecologische deskundige legt zijn of haar bevindingen vast in het logboek.

10. In het Deelgebied Sloe vinden de werkzaamheden plaats van half augustus tot en met oktober.

In het deelgebied met de uitlegstrook vinden werkzaamheden plaats in de periode september-oktober met enige uitloopmogelijkheden.

In de overige delen van het plangebied zal worden gewerkt vanaf 1 september.

11. De ochtend van de werkzaamheden zullen de werkterreinen gecontroleerd worden op aanwezige beschermde soorten. Indien deze niet aanwezig zijn zal het werkterrein worden vrijgegeven.

Voorschriften werkwijze wezel, bunzing en steenmarter

12. Het werkterrein wordt voorafgaand aan de winterrust van de (kleine) marterachtigen (wezel, steenmarter en bunzing) ongeschikt gemaakt. Het ongeschikt maken mag worden opgestart, zodra de takken-, steenhopen en takkenrillen (voorschrift 23) zijn aangelegd.

In Tabel 1 (op pagina 10 van dit besluit) staan de periodes weergegeven waar rekening mee gehouden moet worden. Dit zijn de winterperiode (1 november tot 1 maart daaropvolgend) en de kraamperiode (1 maart tot 1 september daaropvolgend). In deze periode mag er gewerkt worden mits er maatregelen genomen worden.

Bij de wezel is er nog een tweede nest mogelijk in de periode juli tot en met augustus daaropvolgend. Hier moet in de controle voorafgaand aan de werkzaamheden (voorschrift 13 en 15) rekening mee worden gehouden.

13. Voor het deelgebied Sloe wordt de locatie lopend gecontroleerd op sporen van marterachtigen en mogelijke verblijfplaatsen. Bij aantreffen van verblijfplaatsen worden deze gemarkeerd. Ook wordt er gedurende 48 uur een camera op deze locatie gezet om te bepalen of de verblijfplaats actief bezet is.

Wanneer er geen verblijfplaatsen worden aangetroffen, zullen aanvullend op de lopende inspectie de maaiwerkzaamheden plaatsvinden. Het maaien vindt plaats door het werkterrein kort (maximaal 14 centimeter) te maaien en dit terrein kort te houden. Dit kort maaien vindt rustig (max 5 kilometer/uur) en handmatig plaats.

14. Voor het deelgebied Sloe geldt na 1 september dat wanneer een actieve verblijfplaats in dit deelgebied aanwezig is en deze niet kan worden gespaard, geldt de volgende werkwijze. Het gebied rond de verblijfplaats zal voorafgaand aan de werkzaamheden worden gemaaid.

Rondom verblijfplaatsen wordt voorafgaand aan de werkzaamheden het struweel en gras kort gezet op circa maximaal 14 centimeter boven het maaiveld.

Twee dagen na de maaiwerkzaamheden zal de verblijfslocatie worden geïnspecteerd op aanwezige dieren. Wanneer er geen dieren meer aanwezig zijn, zal de verblijfplaats ongeschikt worden gemaakt. De wijze waarop is afhankelijk van het type verblijfplaats en zal in afstemming met de ecoloog plaatsvinden.

15. Voor de overige locaties wordt op dezelfde manier gewerkt als beschreven in voorschrift 13 en 14. In geval er geen marterachtigen worden vastgelegd, wordt ervanuit gegaan dat de locatie niet in gebruik is als verblijfplaats.

Als de verblijfplaats bezet is, worden deze locaties ontzien tijdens de werkzaamheden in de uitlegstrook door binnen 25 meter van de verblijfplaats geen werkzaamheden uit te voeren.

16. Op locaties waar het tracé een haag of andere lijnvormige beplanting kruist, wordt ook gecontroleerd op mogelijke verblijfplaatsen. Locaties waar mogelijk een verblijfplaats is, worden ongeschikt gemaakt door het maken van openingen in de onderste laag van de begroeiing. De lijnvormige structuur dient intact te blijven. De wezel kan deze locatie nog wel tijdelijk gebruiken als beschutting door het landschap.

De grootte van de opening die gecreëerd wordt, is afhankelijk van de dichtheid van de begroeiing. Dit zal per locatie verschillen. Dit zal gedaan worden door een ecoloog samen met een aannemer. De bevindingen worden vastgelegd in het logboek.

Voorschriften werkwijze haas

17. Het werkterrein zal ongeschikt worden gemaakt voor de haas. In *de gevoelige periode en meest gevoelige periode* (zie Tabel 1) kunnen werkzaamheden worden uitgevoerd. Dit geldt onder de voorwaarde dat het plangebied voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt is gemaakt én uit het controlebezoek blijkt dat er geen jonge hazen aanwezig zijn in het plangebied (voorschrift 19).

Indien jonge hazen worden aangetroffen tijdens het controlebezoek, dan is maatwerk mogelijk:

- De locaties met de jonge hazen worden ontzien, totdat de jonge hazen uit eigen beweging het plangebied verlaten hebben;
- De ecologisch deskundige beoordeelt welke delen van het plangebied met rust gelaten moeten worden om verstoring van de jonge hazen te voorkomen. De ecologisch deskundige bepaalt de minimale afstand die gehouden moet worden vanaf de jonge hazen. Het uitgangspunt is dat de werkzaamheden niet kunnen leiden tot verstoring van de aanwezige jonge hazen;
- De ecologisch deskundige legt zijn/haar bevindingen vast in het logboek.

De werkzaamheden in de *gevoelige periode en meest gevoelige periode* moeten doorlopend uitgevoerd worden, waarbij sprake is van constante verstoring (aanwezigheid personeel en machines) en waarbij de vegetatie regelmatig gemaaid wordt (voorschrift 18).

- Indien er een periode van meer dan een week zonder verstoring is in de *(meest) gevoelige periode*, dan voert de ecologisch deskundige een nieuw controle bezoek uit (voorschrift 19).

18. **Twee weken voorafgaand** aan de werkzaamheden worden de werklocaties gemaaid op maximaal 5 tot 7 centimeter hoogte.

Het gras moet opnieuw worden gemaaid als het gras langer is dan 14 centimeter, totdat de werkzaamheden afgerond zijn. In de *gevoelige en meest gevoelige periode* voor haas voert de ecologisch deskundige voorafgaand elke maaibeurt een controlebezoek uit (voorschrift 19).

19. **Maximaal twee dagen** voorafgaand aan de werkzaamheden in de gevoelige en meest gevoelige periode voor de haas dient de ecologisch deskundige een controlebezoek uit te voeren om te controleren of er geen hazen aanwezig meer zijn. Dit onderzoek moet in de nacht plaatsvinden met een warmtebeeldcamera.

Nadat de ecooloog het werkterrein heeft vrijgegeven kunnen de werkzaamheden daadwerkelijk starten. Hierbij is maatwerk mogelijk bij het aantreffen van jonge hazen, zie voorschrift 17.

De ecologisch deskundige legt zijn/haar bevindingen vast in het logboek.

Voorschriften werkwijze rugstreeppad

20. Voor de rugstreeppad moet worden gewerkt buiten de kwetsbare periode van de winterhabitat. In Tabel 1 staan deze perioden weergegeven.

Mocht er toch in de kwetsbare winterperiode gewekt worden, dan moet het plangebied van tevoren ongeschikt worden gemaakt of er moet voorkomen worden dat rugstreeppadden het plangebied koloniseren. De beschreven maatregelen in voorschrift 12 tot en met 19 zijn ook van toepassing om het plangebied ongeschikt te maken voor de rugstreeppad.

21. Voor het plangebied Sloe is opgenomen dat wanneer er gewerkt wordt in de periode maart tot en met oktober er een amfibieënscherm langs de randen van de werkstrook moet worden geplaatst.
- De exacte locatie waar een amfibieënscherm geplaatst dient te worden wordt in afstemming met de opdrachtnemer en de ecooloog vastgesteld en vastgelegd in het logboek;
 - Het te plaatsen amfibieënscherm bestaat uit glad kunststof materiaal;
 - Het te plaatsen amfibieënscherm wordt over een lengte van ongeveer 10 centimeter ingegraven en heeft een hoogte van minimaal 40 centimeter;
 - Aan de binnenzijde van het amfibieënscherm worden grondhopen geplaatst, om grondgebonden dieren de kans te geven te ontsnappen. De grondhopen moeten even hoog zijn als het amfibieënscherm;
 - Het te plaatsen amfibieënscherm moet regelmatig worden gecontroleerd op kieren en op overhangende vegetatie;
 - Ook moet worden gelet op adequate voorzieningen bij toegangswegen voor bouwverkeer.
22. In de overige delen van het plangebied moet worden voorkomen dat er geen geschikt biotoop voor de rugstreeppad gevormd wordt.
- De vorming van waterplassen als gevolg van bijvoorbeeld spoorvorming door zware machines moet worden voorkomen;
 - Ook het ontstaan van vergraafbare grondhopen, die gebruikt kunnen worden als winterverblijfplaats door de rugstreeppad moet worden voorkomen.

Voorschriften alternatieven bunzing en steenmarter en wezel

23. Per verblijfplaats die verloren gaat van de bunzing en steenmarter, moeten minimaal twee takken- of steenhopen gecreëerd worden. Verder zullen er in de openingen die in de hagen gecreëerd worden, takkenrillen worden aangelegd.

Voor de aanleg van de takken- en steenhopen en takkenrillen kan het snoeihout worden gebruikt dat vrijkomt bij het maken van de gaten in de begroeiing. Hieronder worden de eisen van een takken- en steenhoop weergegeven ((bron: Kennisdocument Kleine marterachtigen, versie 1.1 BIJ12 juli 2024):

- Grond voor onder een takkenhoop moet eerst losgemaakt worden. Hierop volgt een fundering van zand, grind of zeer fijn vertakkingsmateriaal, maar bij voorkeur gebouwd met lokaal materiaal. De fundering moet iets boven het maaiveld liggen (want deze moet droog blijven). Met minimaal zes boomstammen of van één meter lang en een diameter van 15 tot 20 centimeter wordt een nestkamer gebouwd. Dit gebeurt door twee stammen tegenover elkaar op de grond te leggen en daar de andere twee stammen overeen te leggen als een dak;
- Bij de steenhoop volgt eerst een fundering van zand, grind of fijn vertakkingsmateriaal. Dit ter voorkoming van optrekkend vocht. Voor de bouw van de nestkamer zijn stenen noodzakelijk met een diameter van tenminste 30 centimeter. Daar bovenop komen kleinere stenen;
- De nestkamer moet minimaal twee ingangen hebben. De nestkamer moet droog blijven en beschermd zijn tegen weersinvloeden. Binnen in de nestkamer komt hooi of vergelijkbaar materiaal. Na het bouwen van deze nestkamer wordt er grof en fijn snoeimateriaal overheen gelegd. Openingen in de takkenhoop mogen maximaal 8 centimeter groot zijn;
- Voor de takkenrillen moet aangehouden worden dat deze minimaal 1 meter breed en 1 meter hoog zijn. De lengte mag variëren tussen 15 tot 20 meter.

De ecologisch deskundige legt zijn of haar bevindingen vast in het logboek.

24. Voor het deelgebied Sloe geldt dat er op perceel E1323 één wezelkast van het type [WZLT1 Wezelkast Unitura](#) geïnstalleerd zal worden. Op het perceel E1323 wordt eveneens een takkenril geplaatst geschikt voor kleine marterachtigen.

Daarnaast worden op perceel A1846 aan de zuidzijde van het deelgebied een tweetal takkenrillen aangebracht met alternatieve schuilplaatsen voor de bunzing en de wezel. Hiervoor moeten de afmetingen uit voorschrift 23 aangehouden worden.

- Deze locaties worden zodanig ingericht dat er holtes, gaten en kieren aanwezig zijn die kunnen dienen als verblijfplaats voor kleine marterachtigen.

De ecologisch deskundige legt zijn of haar bevindingen vast in het logboek.

25. De functionaliteit van de geplaatste wezelkast moet ook op de lange termijn geborgd worden.
- Wanneer de functionaliteit verminderd is, moet deze zo spoedig mogelijk hersteld worden;
 - Wanneer er verstoring van de wezelkast plaatsvindt, moet de bron van de verstoring worden verwijderd;
 - Herstel van wezelkast moet gebeuren op aanwijzing van een ecologisch deskundige.

Belangrijk hierbij is dat het onderhoud en de reparatie, indien nodig, uitsluitend plaatsvinden *buiten* de kraamperiode (1 maart tot 1 september daaropvolgend).

26. De takken-, steenhopen en takkenrillen blijven liggen. Maar zodra het werkterrein weer in oorspronkelijke staat is teruggebracht zal het onderhoud een deze takken-, steenhopen en takkenrillen gestopt worden.

Tabel 1 – Kwetsbare periodes bunzing, wezel, steenmarter, haas en rugstreeppad

	Jan		Feb		Mrt		Apr		Mei		jun	
Bunzing												
Wezel												
Steenmarter												
Haas												
Rugstreeppad	****	****	****	****	****	****	***	***	***	***	***	***

	Jul		Aug		Sep		Okt		Nov		Dec	
Bunzing												
Wezel		*	*	*	*	*	*	*				
Steenmarter												
Haas	**	**	**	**	**	**						
Rugstreeppad	***	***						****	****	****	****	****

Legenda:

	Werkbare periode
	Minder kwetsbare periode, werkbaar als vooraf ongeschikt is gemaakt
	Niet werkbare periode, alleen als vooraf ongeschikt is gemaakt
*	Niet werkbare periode indien sprake is van tweede legsel
**	Ruimtelijke activiteiten alleen uitvoeren als uit onderzoek blijkt dat er geen jongen meer aanwezig zijn die worden
***	Kwetsbare periode indien voortplantingswater wordt beïnvloed
****	Kwetsbare periode indien winterhabitat wordt beïnvloed

Onderdeel 2. OVERWEGINGEN

A. Weergave van de feiten

A1. Vergunningsaanvraag

Op 17 maart 2026 heeft Evides N.V. een vergunning ingediend als bedoeld in artikel 5.1 lid 2, onder g van de Ow. Deze aanvraag heeft betrekking op het tracé west. Deze aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer: 819218.

Tegelijkertijd is ook een aanvraag ingediend voor het tracé oost. De aanvraag voor dit traject is geregistreerd onder zaaknummer 819219 en wordt behandeld in een aparte procedure. Zie figuur 1 in bijlage 1 voor de ligging van het tracé waarbinnen de waterleiding moet komen.

Op 14 april 2026 heeft een overleg plaats gevonden tussen Provincie Zeeland en Evides N.V. over deze twee aanvragen. De ontvangst van deze twee aanvragen is bevestigd op 17 april 2026.

Uw aanvraag van 17 maart 2026 was niet compleet. Daarom hebben wij u in de ontvangstbevestiging van 17 april 2026 gevraagd om voor 4 mei 2026 de aanvraag aan te vullen. Op uw verzoek is deze termijn op 28 april 2026 verlengd naar 1 juni 2026. Wij ontvingen de aanvullende gegevens op 11 mei 2026.

De termijn voor het nemen van het besluit is tijdelijk opgeschort vanaf de dag na het verzoek om aanvullende gegevens tot 11 mei 2026.

Op 22 mei 2026 heeft Evides N.V. een aparte vergunning aangevraagd. De ontvangst van deze aanvraag is bevestigd op 28 mei 2026. Deze aanvraag had betrekking op de aanleg van de waterleiding op twee percelen in het deelgebied Sloe. Deze twee percelen zijn weergegeven op figuur 2 in bijlage 2. Deze aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer: 826890.

Op 9 juni 2026 is overeengekomen tussen Provincie Zeeland en Evides N.V. om beide aanvragen samen te voegen onder de aanvraag met zaaknummer 819218. De aanvraag met zaaknummer 826890 is ingetrokken.

Door het samenvoegen van de aanvragen waren er wat tegenstrijdigheden in de verschillende documenten. Ook stonden er nog vragen open naar aanleiding van de ontvangen aanvullende gegevens op 11 mei 2026. Wij hebben daarom op 3 juli 2026 voor de tweede keer gevraagd de aanvraag aan te vullen. De termijn voor het nemen van het besluit is wederom tijdelijk opgeschort vanaf de dag na het tweede verzoek om aanvullende gegevens. Wij ontvingen de aanvullende gegevens op 10 juli, vanaf dat moment was de aanvraag compleet en konden we de aanvraag verder in behandeling nemen.

Mede door het samenvoegen van de twee aanvragen en gevoerde overleggen is het aanvraagformulier meermaals gewijzigd. De laatste versie ontvingen wij op 21 juli 2026. Deze versie van het aanvraagformulier hebben we hieronder uitgeschreven. Voor de details van de wijzigingen verwijzen we naar de bijgevoegde aanvraagformulieren. Verder zijn de beschreven werkwijzen in de verschillende documenten samengebracht tot een uniforme werkwijze die voor het hele plangebied geldt.

Evides N.V. vraagt vergunning aan om opzettelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van de wezel, de steenmarter, de bunzing én de haas te beschadigen of te vernielen. Deze vergunning wordt aangevraagd in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van sociaal of economische belang en gunstige effecten op het milieu.

Daarnaast vraagt Evides N.V. vergunning aan om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen van de rugstreeppad. Deze vergunning wordt aangevraagd in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Op 17 augustus 2026 is daarnaast nog aangegeven dat de termijn waarvoor de vergunning geldt, gewijzigd moet worden naar de periode van 7 september 2026 tot en met 30 juni 2027. In deze periode is ook de uitlooperperiode als gevolg van eventuele tegenvallers opgenomen. Het plan is om in september 2026 te starten aan het westelijke deel van het tracé.

De leiding zal aangelegd worden door middel van twee methoden. In figuur 3 in bijlage 2 is te zien welke methode op welk stuk tracé zal worden toegepast. De eerste methode is de open ontgraving (groen in figuur 3 in bijlage 2). Hierbij worden sleuven gegraven. Ook zal gebruik worden gemaakt van een HDD (rood in figuur 3 in bijlage 2). Dit en aanleg met behulp van gestuurde boringen waarbij grote delen van het tracé geboord worden en geen graafwerk benodigd is.

De werkstrook is in principe 38 meter, maar ook bij enkele stukken is 5 meter nodig. Op een aantal locaties zal de werkstrook breder zijn. In bijlage 819218-24 tot en met bijlage 819218-30 zijn de definitieve tracés toegevoegd op kaart. Met name de volgende tracés hebben een bredere werkstrook:

- de keerlus en het uittredepunt van HDD 1 en 2 (routeblad 2);
- locaties waar hoofddrainen aanwezig zijn, in verband met de opslag van teelaarde;
- het in- en uittredepunt van HDD 3 en 4 (routebladen 7 en 9);
- de veldstrekking ten westen van het Schelde-Rijnkanaal (routeblad 9).

Het verschil ontstaat door het aanvoeren van materieel en materiaal en de draairuimte hiervoor. De werkstrook zal eerst vrij worden gemaakt van opschot en worden geëgaliseerd. Enkele bomen moeten hiervoor worden verwijderd.

Wanneer de werkstrook is gerealiseerd zal een gleuf worden gegraven richting de in- en uittredepunten. De vrijkomende grond wordt op de werkstrook in depot gezet. Nadat de leiding is aangelegd, zal de grond weer worden teruggebracht. Op een aantal locaties worden in- en uittredepunten gerealiseerd om de HDD mogelijk te maken. Hierbij wordt de bodem vergraven en bosschages worden verwijderd. Na afloop van de werkzaamheden zullen de percelen in oude staat worden hersteld waarbij bomen en struiken worden herplant en grasland wordt hersteld.

A2. Bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten (hierna: GS) van Zeeland zijn het bevoegd gezag. De aangevraagde ingreep heeft geen nadelige gevolgen voor diersoorten die zich bevinden in een andere provincie. Advies van GS van andere provincies is daarom niet aan de orde bij dit besluit.

A3. Procedure

Op de aanvraag is de reguliere procedure uit hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Wij hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de beslistermijn van 8 weken te verlengen met 6 weken. De verlenging is op 12 juni 2026 medegedeeld.

Van het besluit tot het verlenen van een vergunning zal mededeling worden gedaan op <http://www.officiëlebe bekendmakingen.nl>.

Tegen dit besluit staat bezwaar open zoals onder “Rechtsmiddelen” is aangegeven.

B. Toetsing

B1. Waar toetsen en beoordelen wij de aanvraag op?

Wij toetsen aan de artikelen van het onderdeel flora- en fauna-activiteiten van de Ow, het Bal en het Bkl. Ook toetsen wij de aanvraag aan het provinciale beleid voor de soortenbescherming.

GS verlenen voor de ingreep alleen een vergunning, wanneer uit het aanvraagformulier en de daarbij behorende stukken de zekerheid is verkregen dat de ingreep voldoet aan de voorwaarden waarop een vergunning kan worden verleend.

Naar ons oordeel bevat uw vergunningsaanvraag en de daarbij gevoegde stukken, de benodigde objectieve informatie om de voorgenomen ingreep te kunnen beoordelen.

B2. Beoordeling van het wettelijk kader

Er moet beoordeeld worden of er voldoende is aangetoond dat:

1. Er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
2. Er een wettelijk belang is;
3. De ingreep geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de **wezel** in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
4. De ingreep geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de **steenmarter** in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
5. De ingreep geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de **buizing** in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
6. De ingreep geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de **haas** in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
7. De ingreep geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de **rugstreeppad** in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

1) Er bestaan geen andere bevredigende oplossingen

Er moet worden aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing (alternatief) bestaat dan het uitvoeren van de door Evides N.V. geplande ingreep voor de betrokken soorten.

I. Locatie

De aanleg van de leidingen vindt plaats in de planologische buisleidingstrook zoals bedoeld in de huidige bestemmingsplannen en de Structuurvisie Buisleidingen. Dit ter bundeling van onder andere vitale infrastructuur, zoals een waterleiding in het landschap. De percelen waar de aanleg in plaats vindt, zijn voor het overgrote deel aangemerkt als landbouwgrond. Er is geen alternatieve locatie, omdat dit soort leidingen bij voorkeur gebundeld dienen te worden in een planologische leidingstrook. De reden hiervoor is dat er dan minder sprake is van aantasting van het landschap.

II. Planning

De werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode van september 2026 tot en met april 2027. Dagelijks wordt circa 200 meter sleuf aangelegd. Dit betekent dat de werkzaamheden na dit tracé ook meteen over zullen gaan in een ander tracé.

De nieuwe waterleidingverbinding vanaf het Markiezaat tot Vlissingen-Oost dient uiterlijk eind 2028 aangelegd te zijn. Gezien deze planning en de beschikbare capaciteit (binnen Evides en bij betrokken aannemers) zullen de werkzaamheden voor het totale werk jaarrond plaats moeten vinden. Hierdoor is het niet mogelijk te werken buiten alle kwetsbare perioden van de betrokken soorten.

Door in september te starten in tracé west wordt juist gepoogd om voor de meest kwetsbare periode reeds aan het werk te zijn (voorschrift 12 en 17). Het werkterrein wordt voorafgaand aan de winterrust van de marterachtigen ongeschikt gemaakt. Hierdoor zullen er geen marterachtigen meer in het plangebied aanwezig zijn als de werkzaamheden aanvangen. Direct voor de start van de werkzaamheden zal een natuurvrijgave plaatvinden. Voor de werkzaamheden in het Deelgebied Sloe vinden de werkzaamheden voor een deel plaats van half augustus tot begin september. Dit is binnen de kwetsbare periode van marterachtigen. Om effecten op marterachtigen te voorkomen, worden maatregelen genomen. In het deelgebied met de uitlegstrook vinden werkzaamheden plaats in de periode september-oktober met enige uitloopmogelijkheden (voorschrift 13).

Het overige gedeelte van het tracé west start later, vanaf september. Het gehele tracé wordt voornamelijk gedurende de minst kwetsbare periode voor de haas uitgevoerd. De kwetsbare periode van haas is van 1 februari tot 1 september daaropvolgend. Daarnaast zal het projectgebied ongeschikt worden gemaakt voor de haas (voorschrift 17).

De werkzaamheden in het deelgebied Sloe kunnen een negatieve invloed hebben op de rugstreeppad. Voor een groot deel wordt buiten de kwetsbare periode van de rugstreeppad gewerkt (voorschrift 21). Door het nemen van maatregelen is het ook mogelijk gedurende de kwetsbare periode te werken als de werkzaamheden iets uitlopen. Daarnaast zijn de werkzaamheden in de uitlegstrook minder langdurig dan in het andere deelgebied van het Sloe. Dit omdat nadat de leiding is geboord de uitlegstrook snel kan worden hersteld en teruggebracht naar de oude situatie. In het andere deelgebied van het Sloe zijn langer werkzaamheden nodig.

III. Werkwijze

Voor de aanleg worden in zijn algemeenheid twee uitvoeringswijzen gehanteerd (voorschrift 7). De HDD-methode maakt de impact op de omgeving aanzienlijk minder. Boringen worden dan ook vaak toegepast op locaties waar natuurwaarden aanwezig kunnen zijn en bij dijken of watergangen. Het is niet wenselijk en mogelijk om het gehele traject te boren. Dit maakt de bereikbaarheid van de leidingen immers beperkt hetgeen het beheer en onderhoud sterk bemoeilijkt. De leiding zou in geval van een calamiteit niet meer bereikbaar zijn als deze geboord is. Daarnaast betreft dit een maatschappelijk zeer kostbare aangelegenheid.

Hierdoor zullen op een deel van het tracé toch open ontgravingen plaats moeten vinden. Op deze locaties zal het werkterrein voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt worden. Direct voor de werkzaamheden (de ochtend van de werkzaamheden) zullen de werkterreinen gecontroleerd worden op aanwezige beschermde soorten. Indien deze niet aanwezig zijn, zal het werkterrein worden vrijgegeven. Op de stukken waar open ontgraving plaats vindt, worden sleuven gegraven. De sleuven zullen maximaal 3 weken openliggen waarna deze weer dicht wordt gemaakt. Enkel de toplaag wordt mogelijk op een ander moment teruggeplaatst. Dit is weersafhankelijk en zal met de betreffende terreineigenaar worden afgestemd. Voordat de toplaag teruggeplaatst wordt, zal het werkterrein weer gecontroleerd en vrijgegeven worden (voorschrift 7).

Het effect is tijdelijk, omdat na afloop van de werkzaamheden alle percelen weer in de oorspronkelijke staat teruggebracht worden. Dit is en of wordt met alle grondeigenaren langs het tracé afgesproken en vastgelegd in opstal- en/of gebruiksovereenkomsten. Het grootste deel van de terreinen waar gewerkt wordt zijn akkers of weilanden. Daar waar sprake is van een bosschage of een boom wordt na afloop en in overleg met de betreffende terreineigenaar weer een exemplaar teruggeplaatst. Hierbij wordt rekening gehouden met de leeftijd van de bosschage of boom (voorschrift 9). Het verwijderen van bosschage en/of bomen is niet voorzien. Op de planologische leidingstrook mogen namelijk geen bomen geplant worden gelet op het risico dat hiermee ontstaat voor de leidingen op deze locatie. Het kan echter incidenteel voorkomen dat een bosschage en of een boom verwijderd moet worden.

Een andere werkwijze zorgt er niet voor dat de huidige rust- en voortplantingsplaatsen behouden kunnen blijven en vernieling kan worden voorkomen. De huidige werkwijze is daarom het meest optimaal. Uit bovenstaande overweging volgt dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat om voorliggende ingreep uit te kunnen voeren.

2) Wettelijk belang

De vergunning voor de **wezel**, de **steenmarter**, de **bunzing**, de **haas** én de **rugstreeppad** wordt aangevraagd; in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Op grond van artikel 2 van de Drinkwaterwet is bepaald dat de veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening gezien dient te worden als een dwingende reden van openbaar belang. In artikel 3 van diezelfde wet is bepaald dat een drinkwaterbedrijf verplicht is om te allen tijde zorg te dragen voor levering van voldoende water in een bepaald gebied. Dit houdt onder andere in dat zij dient te borgen dat de drinkwatervoorziening redundant moet zijn uitgevoerd.

Ook het risico op een tekort aan water moet geminimaliseerd worden. De aanleg van deze voorliggende leidingen beoogt hier invulling aan te geven.

Dit betekent dat Evides N.V. wettelijk verplicht is drinkwater te leveren. De levering van drinkwater moet “leveringszeker” zijn. Dat houdt concreet in dat zogenoemde “zwaartepunten van verbruik” (clusters afnemers, grote afnemers) te allen tijde drinkwater geleverd moeten krijgen. Praktisch gezien leidt dit ertoe dat nagenoeg alle productie en transport van drinkwater redundant uitgevoerd dient zijn.

In het traject tussen Goes en Vlissingen-Oost is, ten gevolge van de groei van de afzet, het systeem van transportleidingen niet meer voldoende redundant. Daarom dient een nieuwe drinkwater transportleiding te worden aangelegd. Dit vanwege een groeiende vraag naar drinkwater en industriewater. De watervraag stijgt door de groeiende bevolking, klimaatverandering, energietransitie en economische ontwikkelingen. Door de aanleg van nieuwe leidingen wordt ook het watersysteem vanuit de Biesbosch robuuster gemaakt. Om te voorkomen dat een direct watertekort ontstaat is het zaak om tijdig aan te vangen met de aanleg van deze leidingen. Voorliggende aanvraag ziet toe op het aanleggen van nieuwe waterleidingen tussen het knooppunt Markiezaat en Vlissingen-Oost. Specifiek gaat voorliggend deel over het westelijk tracé.

Deze nieuwe transportleiding dient operationeel te zijn per 1 april 2028. Is dit niet het geval, dan ontstaat direct een leveringszekerheidsprobleem. Gelet op de tijd die met de aanleg gemoeid is, is het zaak de start van dit deel aan te vangen medio september 2026.

Daarnaast is in de Drinkwaterwet vastgelegd dat drinkwater geen nadelige invloed mag hebben op de gezondheid. Het beheer, onderhoud en werkzaamheden ten aanzien van het vergroten van de leveringscapaciteit en leveringszekerheid van het drinkwater dragen bij aan de bescherming van schone drinkwaterbronnen en de volksgezondheid. De voorgenomen werkzaamheden worden dan ook uitgevoerd in het kader van de volksgezondheid.

Uit bovenstaande overweging volgt dat de aangevraagde ingreep nodig is in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

3) Gunstige staat van instandhouding wezel

Er moet worden aangetoond dat door het uitvoeren van de ingreep geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de **wezel** in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

1. Inleiding

Wezels zijn solitaire dieren die intraseksuele leefgebieden hebben. Deze vallen tijdens het paarseizoen uiteen wanneer de mannetjes rondtrekken op zoek naar vrouwtjes. Leefgebieden van de mannetjes zijn altijd groter dan die van de vrouwtjes, meestal twee keer groter of meer. De grootte van het leefgebied is sterk afhankelijk van de prooidierdichtheid en kan daardoor in optimale gebieden minder dan 1 hectare zijn, terwijl het in matige gebieden richting de 200 hectare kan zijn. Er zijn ook waarnemingen gedaan van wezels in stedelijk gebied. De wezel is een specialist die voornamelijk op woelmuizen jaagt, maar op zijn menu staan ook ware muizen, spitsmuizen en ongewervelden. De wezel kent verschillende leefgebieden, zoals bossen, duinen, weidegebied en akkerland. De voorkeur gaat uit naar open, droge gebieden. De wezel heeft graag dekking van bosschages, houtstapels of heggen.

Door de verborgen levenswijze en nomadisch terreingebruik is monitoring van de wezel moeilijk. Duidelijk is dat het niet goed gaat met wezel. Het aantal waarnemingen neemt af, zelfs ondanks een grotere onderzoeksinspanning. De landelijke staat van instandhouding is ongunstig. De wezel heeft op de Nederlandse Rode lijst van de status ‘gevoelig’. In de provincie Zeeland is nog geen monitoringsprogramma opgezet voor de wezel. Onder meer door de intensivering van de landbouw, versnippering van leefgebieden en bestrijding van plaagdieren wordt aangenomen dat de regionale staat van instandhouding in Zeeland ongunstig is, net zoals in de rest van Nederland. Omdat het voorliggende project een groot

deel van Zeeland beslaat is de lokale staat van instandhouding voor voorliggende ingreep niet verder uitgewerkt.

II. Onderzoek

Eerst zijn de potenties van het onderzoeksgebied en de omgeving ervan in kaart gebracht. Hierin komt duidelijk naar voren dat er meer dan afdoende foerageergebied is voor de wezel. Gelet op het feit dat de directe omgeving van het tracé weilanden/akkers, houtwallen, bosschages en een fruitboomgaard bevat zijn verblijfplaatsen van de wezel niet uitgesloten. Hierna is nader ecologisch onderzoek uitgevoerd door middel van cameravallen. Het uitgebreider zoeken naar sporen van marterachtigen, vond plaats tijdens vier veldbezoeken in de periode tussen de plaatsing en het ophalen. Op de wildcamera's zijn geen wezels aangetroffen. Echter, de camera's hebben maar in een deel van het plangebied gestaan. Uit de onderbouwing wordt niet duidelijk waarom deze delen representatief zijn voor het gehele plangebied. We moeten dus stellen dat voor de overige delen, wezels niet zonder meer uit te sluiten zijn.

Voor het deelgebied Sloe zijn een losse quikscan en een los nader ecologisch onderzoek uitgevoerd. Het deelgebied Sloe en het direct aan het project grenzende gebied kan op zichzelf een duurzame populatie wezels in standhouden. Daarnaast maakt het gebied deel uit van een netwerk aan gebieden, die gezamenlijk een duurzame populatie omvat. Het projectgebied kan onderdeel zijn van het leefgebied van de wezel. Binnen het deelgebied Sloe is maximaal één verblijfplaats te verwachten van de wezel.

III. Werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit het aanleggen/afzetten van een werkstrook over de lengte van het tracé. Binnen deze strook wordt de sleuf gegraven waarin de leiding(en) worden aangelegd. De sleuf wordt na aanleg van de leiding weer dicht gemaakt. Het is de bedoeling dat de sleuf na maximaal 3 weken weer dicht is na het graven van de sleuf. Dit om het werk efficiënt uit te voeren, maar ook om de overlast voor de omgeving (mens én dier) zoveel mogelijk te beperken (voorschrift 7).

Belangrijk hierbij is dat er altijd één richting op wordt gewerkt. Op deze manier kunnen eventueel aanwezige dieren van het plangebied wegvluchten naar een alternatieve locatie in de directe omgeving. Ook het doden van dieren wordt zo voorkomen. Hierbij wordt rekening gehouden met mogelijke barrières voor de betrokken soorten (voorschrift 8). De werkzaamheden worden overdag uitgevoerd. Vanaf twee uur voor zonsopkomst tot en met één uur na zonsondergang. Er wordt uitsluitend werkverlichting toegepast op machines en rondom de directiekeet gedurende de werkbare periode vanaf 2 uur voor zonsopkomst tot één uur na zonsondergang. Er wordt geen werkverlichting toegepast in het projectgebied van één uur na zonsondergang tot 2 uur voor zonsopkomst. Dit is opgenomen in voorschrift 1.

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de kwetsbare periodes van de wezel. Dit zijn de winterperiode (1 november tot 1 maart daaropvolgend) en de meest kwetsbare voortplantingsperiode (1 maart tot 1 september daaropvolgend). Dit is geborgd in voorschrift 12. Door in september te starten in tracé west wordt juist gepoogd om voor de meest kwetsbare periode reeds aan het werk te zijn. Vanwege de planning is het niet mogelijk om alle werkzaamheden uit te voeren buiten de winterperiode. De effecten in de winterperiode zijn niet zo intens als gedurende de voortplantingsperiode, omdat er dan geen jonge dieren aanwezig zijn. Het ongeschikt maken mag worden opgestart zodra de takken-, steenhopen en takkenrillen zijn aangelegd (voorschrift 12).

In het plangebied Sloe wordt in augustus begonnen met werken (voorschrift 10). Voor het deelgebied Sloe zal voorafgaand aan de werkzaamheden worden gecontroleerd op aanwezigheid van de wezel. Bij aantreffen van verblijfplaatsen worden deze gemarkeerd. Er wordt gedurende 48 uur een camera op deze locatie gezet om te bepalen of de verblijfplaats actief bezet is. Als deze bezet is, worden deze locaties ontzien tijdens de werkzaamheden door binnen 25 meter geen werkzaamheden uit te voeren tot 1 september (voorschrift 13).

Na 1 september wordt een actieve verblijfplaats die niet kan worden gespaard ongeschikt gemaakt. Dit wordt uitgevoerd door het gebied rond de verblijfplaats kort (maximaal 14

centimeter) te maaien. Hiermee wordt de dekking voor de soorten verwijderd. Naar verwachting zullen marterachtigen uit zichzelf gaan verplaatsen uit het ongeschikt gemaakte deel (voorschrift 14). Twee dagen na de maaiwerkzaamheden zal de verblijfslocatie worden geïnspecteerd op aanwezige dieren. Wanneer er geen dieren meer aanwezig zijn, zal de verblijfplaats zelf ongeschikt worden gemaakt. Deze werkwijze is geborgd in voorschrift 14. De wijze waarop is afhankelijk van het type verblijfplaats en zal in afstemming met de ecooloog plaatsvinden.

Wanneer er geen verblijfplaatsen worden aangetroffen zullen de maaiwerkzaamheden plaatsvinden door deze rustig (maximaal 5 kilometer/uur) en in één richting uit te voeren. Het maaien vindt plaats door het werkterrein kort (maximaal 14 centimeter) te maaien en dit terrein zeer kort te houden. Dit kort maaien vindt rustig en handmatig plaats (voorschrift 13).

Op alle locaties waar het tracé door hagen of struweel gaat, worden deze locaties ook ongeschikt gemaakt. Dit wordt gedaan door in de onderste laag van de begroeiing gaten te maken. Hierdoor vindt de wezel deze locatie niet meer aantrekkelijk als verblijfplaats. De lijnvormige structuur blijft echter wel intact. De wezel kan deze locatie nog wel tijdelijk gebruiken als beschutting door het landschap. Hierbij zullen geen volledige planten verdwijnen, maar enkel gaten gemaakt worden in de onderbegroeiing. De grootte van de opening die gecreëerd wordt is afhankelijk van de dichtheid van de begroeiing. Dit zal per locatie verschillen. Dit zal gedaan worden door een ecooloog samen met een aannemer. Deze werkwijze is geborgd in voorschrift 16.

Voor de overige tracés geldt dat voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd wordt op aanwezigheid van de wezel. Wanneer niet uit te sluiten is dat er verblijfplaatsen aanwezig zijn, worden aanvullend camera's geplaatst om de betreffende locatie gedurende 48 uur te observeren. In geval er geen marterachtigen worden vastgelegd wordt ervanuit gegaan dat de locatie niet in gebruik is als verblijfplaats. Als deze bezet is, worden deze locaties ontzien tijdens de werkzaamheden in de uitlegstrook door binnen 25 meter van de verblijfplaats geen werkzaamheden uit te voeren. Deze werkwijze is geborgd in voorschrift 16.

IV. Alternatieven

Na afloop zal het werkterrein echter weer teruggebracht worden in de oorspronkelijke staat. Dit betekent dat er na afloop van de werkzaamheden waarbij bomen of struiken worden verwijderd, nieuwe bomen en struiken worden teruggeplaatst. Dit is vastgelegd in voorschrift 9.

Daarnaast is beschreven dat er per verloren verblijfplaats van de bunzing en de steenmarter twee takken- of steenhopen worden gecreëerd. Verder zullen er in de openingen die in de hagen gecreëerd worden takkenrillen worden aangelegd. Dit zodat de lijnvormige elementen niet verloren zullen gaan. De wezel kan ook profiteren van deze maatregelen. Voor de aanleg van de takken-, steenhopen en takkenrillen kan het snoeihout worden gebruikt dat vrijkomt bij het maken van de gaten in de begroeiing. In voorschrift 23 zijn de eisen van een takken- en steenhoop weergegeven. Deze eisen zijn ontleend aan het Kennisdocument kleine marterachtigen (bron: Kennisdocument Kleine marterachtigen, versie 1.1 BIJ12 juli 2024).

Aanvullend aan deze maatregelen wordt op perceel E1323 in het deelgebied Sloe één wezelkast van type WZLT1 Wezelkast Unitura geïnstalleerd. De verwijderde bosschages binnen de werkstrook worden na afronding van de werkzaamheden opnieuw ingeplant met bomen en struikvormers. Door deze aanplant wordt het leefgebied voor de wezel hersteld. Dit is opgenomen in voorschrift 24. De wezelkast moet functioneel blijven. Dit is opgenomen in voorschrift 25.

In de beplanting op perceel E1323 wordt één takkenril geplaatst geschikt voor kleine marterachtigen waaronder de wezel. Deze takkenril bestaat uit boomstammen, takhout en mogelijk enkele steenhopen (afhankelijk van beschikbaar materiaal wat vrijkomt bij voorgenomen werkzaamheden). Deze locaties worden zodanig ingericht waardoor er holtes, gaten en kieren aanwezig zijn die kunnen dienen als verblijfplaats voor de wezel. De takkenrillen is minimaal 1 meter breed en 1 meter hoog. De lengte mag variëren tussen circa 15 en 20 meter. Dit is opgenomen in voorschrift 23.

De takken-, steenhopen en takkenrillen blijven liggen. Maar zodra het werkterrein weer in oorspronkelijke staat is teruggebracht zal het onderhoud gestopt worden. Dit betekent dat deze nog wel aanwezig zijn, maar langzaam teruggegeven worden aan de natuur. Dit is opgenomen in voorschrift 26.

V. Cumulatieve effecten

De totale watertransportleiding wordt aangelegd vanaf het knooppunt Markiezaat tot aan het industriegebied Vlissingen-Oost. Het plangebied is opgedeeld in drie delen: deel west, midden en oost. Het onderhavig besluit heeft betrekking op het deel west. In de delen oost en midden worden dezelfde werkzaamheden uitgevoerd.

In het oostelijke deel zijn geen wezels aangetroffen. In het deel midden worden de werkzaamheden in een later stadium opgestart. Cumulatieve effecten van de werkzaamheden in de verschillende deelgebieden en eventuele andere projecten zijn daarom op dit moment niet voorzien.

VI. Conclusie wezel

Bij de ingreep is er sprake van een tijdelijk verlies van geschikt leefgebied in het deelgebied Sloe. Vanwege het opnieuw aanplanten van bomen en struiken is het effect tijdelijk. Om deze effecten te minimaliseren worden takkenrillen geplaatst. Ook wordt één wezelkast geplaatst. Permanente negatieve effecten op foerageergebied van de wezel in het deelgebied Sloe worden niet verwacht.

Voor het overige deel van het plangebied zijn mogelijk rust- en voorplantingsplaatsen van de wezel aanwezig die tijdens de voorgenomen activiteiten worden vernield. Na afloop van de werkzaamheden is het plangebied weer geschikt voor de wezel. Het tijdelijk verlies aan verblijfplaatsen leidt niet tot wezenlijke effecten op wezel, omdat deze soort goed in staat is om meerdere verblijfplaatsen te gebruiken. Er is op korte afstand alternatief leefgebied beschikbaar waar geschikte plekken voor rust- en voortplantingsplaatsen aanwezig zijn. Aanvullend worden tijdelijk takkenrillen geplaatst. Op deze wijze worden effecten tot een minimum beperkt.

Daarmee is voldoende aangetoond dat door het uitvoeren van de ingreep geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de wezel in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

4) Gunstige staat van instandhouding steenmarter

Er moet worden aangetoond dat door het uitvoeren van de ingreep geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de **steenmarter** in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

I. Inleiding

De steenmarter leeft in steenachtige biotopen en plaatsen waar hij kan schuilen, zoals in steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De steenmarter komt ook voor in parklandschappen.

De steenmarter geeft de voorkeur aan een leefgebied waarin kleinschalige landbouw, oude schuren en bosjes aanwezig zijn. Daarbij is de aanwezigheid van groenstroken, heggen, greppels en bermen van belang omdat ze zich hierlangs verplaatsen en foerageren. Het leefgebied kan een grootte van 80 tot 700 hectare omvatten. Binnen het leefgebied heeft de steenmarter tientallen verblijfplaatsen die wisselend worden gebruikt. Van deze tientallen verblijfplaatsen zijn er enkele van groter belang als nestplek en/of voedselopslag. De steenmarter heeft verblijfplaatsen in boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders, kruipruimtes, spouwmuren en ruimtes onder dakbedekking. De steenmarter eet zowel plantaardig als dierlijk voedsel. Op zijn menu staan onder andere kleine zoogdieren, vogels, eieren, insecten, kikkers en fruit.

De steenmarter heeft de status thans niet bedreigd op de Rode Lijst NL 2020 (bron: [Steenmarter | Zodion](#)).

II. Onderzoek

Voor het deelgebied Sloe is op basis van de quickscan niet direct uitgesloten dat verblijfplaatsen van de steenmarter aanwezig zijn en door de werkzaamheden worden aangetast. Om dit te kunnen bepalen is nader onderzoek uitgevoerd.

Uit dit onderzoek blijkt dat het deelgebied Sloe onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de steenmarter. Er is geschikt habitat aanwezig voor de steenmarter. Binnen het projectgebied zijn diverse bosschages aanwezig die dienen als verbindingszone tussen leefgebieden van de steenmarter. Daarnaast zijn er diverse kleine bosjes die als leefgebied, rust- en voortplantingslocatie kunnen dienen. Er zijn diverse takkenhopen en struweel aangetroffen die geschikt zijn als tijdelijke verblijfplaats voor de steenmarter. Vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenmarter worden niet verwacht omdat de omstandigheden voor vaste rust- en verblijfplaatsen niet optimaal zijn. Ook zijn geschiktere locaties in de directe omgeving beschikbaar.

Voor de overige delen van het plangebied kan op basis van de quickscan niet worden uitgesloten dat de steenmarter daar voorkomt. Nader ecologisch onderzoek is uitgevoerd. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden door middel van camera's. Hierdoor kan bepaald worden dat dit deel van het tracé 7 onderdeel is van het leefgebied van de steenmarter (zie: Rapportage ecologische quickscan tracé en werkstroken, ons kenmerk: 819218-08). Ook kan de steenmarter verblijfplaatsen hebben in de directe omgeving van de waarnemingen.

Echter, de camera's hebben maar een deel van het plangebied gestaan. Uit de onderbouwing wordt niet duidelijk waarom deze delen representatief voor het gehele plangebied zijn. We moeten dus stellen dat voor de overige delen steenmarters niet zonder meer uit te sluiten zijn.

III. Werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit het aanleggen/afzetten van een werkstrook. Binnen deze strook wordt de sleuf gegraven waarin de leiding(en) worden aangelegd. De sleuf wordt na aanleg van de leiding weer dicht gemaakt. Het is de bedoeling dat de sleuf na maximaal 3 weken weer dicht is op een perceel. Dit om het werk efficiënt uit te voeren maar ook om de overlast voor de omgeving (mens én dier) zoveel mogelijk te beperken. Deze werkwijze is geborgd in voorschrift 7.

Belangrijk hierbij is dat er altijd één richting op wordt gewerkt. Op deze manier kunnen eventueel aanwezige dieren van het plangebied wegvluchten en kan het doden van dieren worden voorkomen. Hierbij moet rekening worden gehouden met mogelijke barrières voor de betrokken soorten. Dit is opgenomen in voorschrift 8. Er wordt uitsluitend werkverlichting toegepast op machines en rondom de directiekeet gedurende de werkbare periode vanaf 2 uur voor zondopkomst tot één uur na zonsondergang. Er wordt geen werkverlichting toegepast in het projectgebied van één uur na zonsondergang tot 2 uur voor zonsopkomst. Dit is opgenomen in voorschrift 1.

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de kwetsbare periode van de steenmarter. Dit is vooral de voorplantingsperiode (1 maart tot en met 1 augustus daaropvolgend). Door in september te starten in tracé West wordt juist gepoogd om voor de meest kwetsbare periode reeds aan het werk te zijn. De steenmarter houdt geen winterslaap en de winter is daarom een minder kwetsbare periode dan de zomerperiode. Dit is opgenomen in voorschrift 12. Het ongeschikt maken mag worden opgestart zodra de takken-, steenhopen en takkenrillen zijn aangelegd. Dit is ook opgenomen in voorschrift 12.

Voor het deelgebied Sloe wordt voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd op aanwezigheid van sporen van marterachtigen en verblijfplaatsen. Bij het aantreffen van verblijfplaatsen worden deze gemarkeerd. Gedurende 48 uur wordt met een camera bepaald of de verblijfplaats actief bezet is. Als deze bezet is, worden deze locaties ontzien tijdens de werkzaamheden door binnen 25 meter geen werkzaamheden uit te voeren tot 1 september. Dit is geborgd in voorschrift 13.

Na 1 september wordt een actieve verblijfplaats die niet kan worden gespaard ongeschikt gemaakt. Dit wordt uitgevoerd door het gebied rond de verblijfplaats kort (maximaal 14 centimeter) te maaien. Hiermee wordt de dekking voor de soorten verwijderd. Naar

verwachting zullen marterachtigen uit zichzelf gaan verplaatsen (voorschrift 14). Twee dagen na de maaiwerkzaamheden zal de verblijfslocatie worden geïnspecteerd op aanwezige dieren. Wanneer er geen dieren meer aanwezig zijn, zal de verblijfplaats zelf ongeschikt worden gemaakt. Deze werkwijze is geborgd in voorschrift 14. De wijze waarop is afhankelijk van het type verblijfplaats en zal in afstemming met de ecooloog plaatsvinden.

Wanneer er geen verblijfplaatsen worden aangetroffen zullen de maaiwerkzaamheden plaatsvinden door deze rustig (maximaal 5 kilometer/uur) en in één richting uit te voeren. Het maaien vindt plaats door het werkterrein kort (maximaal 14 centimeter) te maaien en dit terrein zeer kort te houden. Dit kort maaien vindt rustig en handmatig plaats (voorschrift 13).

Op alle locaties waar het tracé door hagen of struweel gaat, worden deze locaties ook ongeschikt gemaakt. Dit wordt gedaan door in de onderste laag van de begroeiing gaten te maken. Hierdoor vindt de steenmarter deze locatie niet meer aantrekkelijk als verblijfplaats. De lijnvormige structuur blijft echter wel intact. De steenmarter kan deze locatie nog wel tijdelijk gebruiken als beschutting door het landschap. Hierbij zullen geen volledige planten verdwijnen, maar enkel gaten gemaakt worden in de onderbegroeiing. De grootte van de opening die gecreëerd wordt is afhankelijk van de dichtheid van de begroeiing. Dit zal per locatie verschillen. Dit zal gedaan worden door een ecooloog samen met een aannemer. Deze werkwijze is geborgd in voorschrift 16.

Voor de overige tracés geldt dat voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd wordt op aanwezigheid van de steenmarter. Wanneer niet uit te sluiten is dat er verblijfplaatsen aanwezig zijn, worden aanvullend camera's geplaatst om de betreffende locatie gedurende 48 uur te observeren. In geval er geen marterachtigen worden vastgelegd wordt ervanuit gegaan dat de locatie niet in gebruik is als verblijfplaats. Als deze bezet is, worden deze locaties ontzien tijdens de werkzaamheden in de uitlegstrook door binnen 25 meter van de verblijfplaats geen werkzaamheden uit te voeren. Deze werkwijze is geborgd in voorschrift 16.

IV. Alternatieve verblijfplaatsen

Na afloop zal het werkterrein weer teruggebracht worden in de oorspronkelijke staat. Dit betekent dat er na afloop van de werkzaamheden waarbij bomen of struiken worden verwijderd, nieuwe bomen en struiken worden teruggeplaatst. Dit is vastgelegd in voorschrift 9.

Per verblijfplaats van de steenmarter die verloren gaat worden twee takken- of steenhopen gecreëerd. Verder zullen er in de openingen die in de hagen gecreëerd worden takkenrillen worden aangelegd. Dit zodat de lijnvormige elementen niet verloren zullen gaan (voorschrift 23).

Voor de aanleg van de takken-, steenhopen en takkenrillen kan het snoeihout worden gebruikt dat vrijkomt bij het maken van de gaten in de begroeiing. De eisen van een takken- en steenhoop zijn weergegeven in voorschrift 23. Deze eisen zijn ontleend aan het Kennisdocument kleine marterachtigen (bron: Kennisdocument Kleine marterachtigen, versie 1.1 BIJ12 juli 2024).

De takken-, steenhopen en takkenrillen blijven liggen. Maar zodra het werkterrein weer in oorspronkelijke staat is teruggebracht zal het onderhoud een deze takken-, steenhopen en takkenrillen gestopt worden. Dit betekent dat deze takken-, steenhopen en takkenrillen aanwezig zijn maar langzaam teruggegeven worden aan de natuur. Dit is opgenomen in voorschrift 26.

V. Cumulatieve effecten

De totale watertransportleiding wordt aangelegd vanaf het knooppunt Markiezaat tot aan het industriegebied Vlissingen-Oost. Het plangebied is opgedeeld in drie delen: deel west, midden en oost. Het onderhavig besluit heeft betrekking op het deel west. In de delen oost en midden worden dezelfde werkzaamheden uitgevoerd.

In het oostelijke deel zijn geen steenmarters aangetroffen. In het deel midden worden de werkzaamheden in een later stadium opgestart. Cumulatieve effecten van de

werkzaamheden in de verschillende deelgebieden en eventuele andere projecten zijn daarom op dit moment niet voorzien.

VI. Conclusie

In tracé 7 van het plangebied is een steenmarter waargenomen. Hier worden mogelijk vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de steenmarter vernield als gevolg van de voorgenomen activiteiten. Het tijdelijk verlies aan verblijfplaatsen leidt niet tot wezenlijke effecten op de steenmarter. Er is op korte afstand alternatief leefgebied beschikbaar waar geschikte plekken voor rust- en voortplantingsplaatsen aanwezig zijn. Aanvullend worden maatregelen genomen om de functionaliteit van het gebied als rust- en verblijfplaats te behouden. Zo worden tijdelijk takken-, steenhopen en takkenrillen geplaatst. Op deze wijze worden effecten tot een minimum beperkt. Door het ongeschikt maken van het leefgebied en het herstellen van het leefgebied door aanplant van bosschages, blijven verbindingen in stand.

Eveneens zullen door het nemen van preventieve maatregelen geen dieren worden gedood. Hierdoor kunnen effecten op de staat van instandhouding van de soort worden uitgesloten.

Daarmee is voldoende aangetoond dat door het uitvoeren van de ingreep geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de steenmarter in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

5) Gunstige staat van instandhouding bunzing

Er moet worden aangetoond dat door het uitvoeren van de ingreep geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de **bunzing** in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

I. Inleiding

Bunzingen zijn solitaire dieren, die alleen tijdens het paarseizoen samen zijn. Bunzingen hebben intraseksuele territoria, waarbij de leefgebieden tussen de verschillende geslachten elkaar overlappen. De bunzing geeft de voorkeur aan gebieden met kleinschalige landbouw, oude schuren, en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van groenstroken, heggen, greppels en bermen van belang omdat ze zich hierlangs verplaatsen en foerageren

De omvang van het leefgebied kan tientallen tot soms enkele duizenden hectares zijn, afhankelijk van het voedselaanbod. Volgens het Kennisdocument kleine marterachtigen is het leefgebied van een bunzing mannetje in Nederland 84 tot 830 hectare groot en kan in optimale omstandigheden enkele tientallen hectare bevatten (bron: Kennisdocument Kleine marterachtigen, versie 1.1 BIJ12 juli 2024).

De bunzing is vooral 's nachts actief en loopt dan gemiddeld 3 tot 4 kilometer, maar is ook in staat om grotere afstanden (tot 8 kilometer) af te leggen. De bunzing jaagt voornamelijk op kleine zoogdieren, maar ook amfibieën worden geregeld gegeten evenals bessen en fruit. Slapen doen ze in een verborgen hoekje, meestal in een hol. De bunzing graaft zelf geen hol, maar maakt gebruik van bestaande gaten en holten. Elk exemplaar van de bunzing beschikt over meerdere van zulke onderkomens.

Vanwege de verborgen levenswijze en nomadisch terreingebruik is monitoring de bunzing lastig. Duidelijk is dat het met de bunzing niet goed gaat. Het aantal waarnemingen neemt af, zelfs ondanks een grotere onderzoeksinspanning. De landelijke staat van instandhouding is ongunstig. De Bunzing heeft op de Rode lijst van Nederlandse zoogdieren de status 'kwetsbaar'. In de provincie Zeeland is nog geen monitoringsprogramma voor bunzing opgezet. Aangenomen wordt dat de regionale staat van instandhouding in Zeeland ongunstig is, net zoals in de rest van Nederland.

II. Onderzoek

In het deelgebied Sloe is op basis van de quickscan niet op voorhand uitgesloten dat er voortplantings-, rust- en verblijfplaatsen van de bunzing aanwezig zijn. Het deelgebied maakt onderdeel uit van het leefgebied van de bunzing. Op basis van het veldonderzoek kan worden geconcludeerd dat het deelgebied Sloe geschikte verblijfplaatsen heeft voor de bunzing.

Verwacht wordt dat er maximaal één verblijfplaats van de bunzing aanwezig is op percelen A1846 en A1237 en maximaal één verblijfplaats aanwezig is op perceel E1323. Het deelgebied op zichzelf kan geen duurzame populatie in standhouden, maar het gebied maakt wel deel uit van een netwerk aan gebieden, die gezamenlijk een duurzame populatie omvat.

Voor de overige delen van het plangebied geldt dat op diverse tracédelen geschikt leefgebied aanwezig is voor de bunzing. Dit de vorm van houtwallen, bomen en bosranden, riet- en moerasgebied.

Nader ecologisch onderzoek voor de overige tracés is noodzakelijk. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden door middel van camera's. Hierdoor kan bepaald worden dat dit deel van het tracé 7 onderdeel is van het leefgebied van de bunzing (zie Rapportage ecologische quickscan tracé en werkstroken, ons kenmerk: 819218-08). Ook kan de bunzing verblijfplaatsen hebben in de directe omgeving van de waarnemingen.

Echter, de camera's hebben maar in een deel van het plangebied gestaan. Uit de onderbouwing wordt niet duidelijk waarom deze delen representatief voor het gehele plangebied zijn. We moeten dus stellen dat voor de overige delen bunzingen niet zonder meer uit te sluiten zijn.

III. Werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit het aanleggen/afzetten van een werkstrook over de lengte van het tracé. Binnen deze strook wordt ook de sleuf gegraven waarin de leiding(en) worden aangelegd. De sleuf wordt na aanleg van de leiding weer dicht gemaakt. Het is de bedoeling dat de sleuf na maximaal 3 weken weer dicht is op een perceel. Dit om het werk efficiënt uit te voeren maar ook om de overlast voor de omgeving (mens én dier) zoveel mogelijk te beperken. Deze werkwijze is geborgd in voorschrift 7.

Belangrijk hierbij is dat er altijd één richting op wordt gewerkt. Dit om eventuele vluchtende dieren voldoende ruimte te bieden om uit te wijken naar een alternatieve locatie in de directe omgeving en het doden van dieren te voorkomen. Hierbij wordt rekening gehouden met mogelijke barrières voor de betrokken soorten (voorschrift 8). Er wordt uitsluitend werkverlichting toegepast op machines en rondom de directiekeet gedurende de werkbare periode vanaf 2 uur voor zondopkomst tot één uur na zonsondergang. Er wordt geen werkverlichting toegepast in het projectgebied van één uur na zonsondergang tot 2 uur voor zonsopkomst. Dit is opgenomen in voorschrift 1.

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de kwetsbare periode van de bunzing. Dit is vooral de voorplantingsperiode (1 maart tot en met 1 augustus daaropvolgend). Dit is geborgd in voorschrift 12. Door in september te starten in tracé West wordt juist gepoogd om voor de meest kwetsbare periode reeds aan het werk te zijn. Het is planningstechnisch niet mogelijk om alle werkzaamheden uit te voeren buiten de winterperiode. De effecten in de winterperiode zijn niet zo intens als gedurende de voortplantingsperiode. Het ongeschikt maken mag worden opgestart zodra de takken-, steenhopen en takkenrillen zijn aangelegd (voorschrift 12).

In het plangebied Sloe wordt in augustus begonnen met werken (voorschrift 10). Voor het deelgebied Sloe zal voorafgaand aan de werkzaamheden worden gecontroleerd op aanwezigheid van de steenmarter. Bij aantreffen van verblijfplaatsen worden deze gemarkeerd. Er wordt gedurende 48 uur een camera op deze locatie gezet om te bepalen of de verblijfplaats actief bezet is. Als deze bezet is, worden deze locaties ontzien tijdens de werkzaamheden door binnen 25 meter geen werkzaamheden uit te voeren tot 1 september (voorschrift 13).

Na 1 september wordt een actieve verblijfplaats die niet kan worden gespaard ongeschikt gemaakt. Dit wordt uitgevoerd door het gebied rond de verblijfplaats kort (maximaal 14 centimeter) te maaien. Hiermee wordt de dekking voor de soorten verwijderd. Naar verwachting zullen marterachtigen uit zichzelf gaan verplaatsen (voorschrift 14). Twee dagen na de maaiwerkzaamheden zal de verblijfslocatie worden geïnspecteerd op aanwezige dieren. Wanneer er geen dieren meer aanwezig zijn, zal de verblijfplaats zelf ongeschikt

worden gemaakt. Deze werkwijze is geborgd in (voorschrift 14). De wijze waarop is afhankelijk van het type verblijfplaats en zal in afstemming met de ecooloog plaatsvinden.

Wanneer er geen verblijfplaatsen worden aangetroffen zullen de maaiwerkzaamheden plaatsvinden door deze rustig (maximaal 5 kilometer/uur) en in één richting uit te voeren. Het maaien vindt plaats door het werkterrein kort (maximaal 14 centimeter) te maaien en dit terrein zeer kort te houden. Dit kort maaien vindt rustig en handmatig plaats (voorschrift 13).

Op alle locaties waar het tracé door hagen of struweel gaat worden deze locaties ook ongeschikt gemaakt. Dit wordt gedaan door in de onderste laag van de begroeiing gaten te maken. Hierdoor vindt de bunzing deze locatie niet meer aantrekkelijk als verblijfplaats. De lijnvormige structuur blijft echter wel intact. De bunzing kan deze locatie nog wel tijdelijk gebruiken als beschutting door het landschap. Hierbij zullen geen volledige planten verdwijnen, maar enkel gaten gemaakt worden in de onderbegroeiing. De grootte van de opening die gecreëerd wordt is afhankelijk van de dichtheid van de begroeiing. Dit zal per locatie verschillen. Dit zal gedaan worden door een ecooloog samen met een aannemer. Deze werkwijze is geborgd in voorschrift 16.

Voor de overige tracés geldt dat voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd wordt op aanwezigheid van de bunzing. Wanneer niet uit te sluiten is dat er verblijfplaatsen aanwezig zijn, worden aanvullend camera's geplaatst om de betreffende locatie gedurende 48 uur te observeren. In geval er geen marterachtigen worden vastgelegd wordt ervanuit gegaan dat de locatie niet in gebruik is als verblijfplaats. Als deze bezet is, worden deze locaties ontzien tijdens de werkzaamheden in de uitlegstrook door binnen 25 meter van de verblijfplaats geen werkzaamheden uit te voeren. Deze werkwijze is geborgd in voorschrift 16.

IV. Alternatieve verblijfplaatsen

Na afloop zal het werkterrein echter weer teruggebracht worden in de oorspronkelijke staat. Dit betekent dat er na afloop van de werkzaamheden waarbij bomen of struiken worden verwijderd, nieuwe bomen en struiken worden teruggeplaatst. Dit is vastgelegd in voorschrift 9.

Per verblijfplaats van de bunzing die verloren gaat worden twee takkenhopen gecreëerd. Verder zullen er in de openingen die in de hagen gecreëerd worden, takkenrillen worden aangelegd. Dit zodat de lijnvormige elementen niet verloren zullen gaan (voorschrift 23).

Voor de aanleg van de takken-, steenhopen en takkenrillen kan het snoeihout worden gebruikt dat vrijkomt bij het maken van de gaten in de begroeiing. De eisen van een takken- en steenhoop zijn weergegeven in voorschrift 23. Deze eisen zijn ontleend aan het Kennisdocument kleine marterachtigen (bron: Kennisdocument Kleine marterachtigen, versie 1.1 BIJ12 juli 2024).

Op perceel A1846 in het deelgebied Sloe worden twee takkenrillen aangebracht met alternatieve schuilplaatsen. Deze takkenrillen zorgen voor schuilplaatsen voor de bunzing gedurende en na afloop van de werkzaamheden. Dit is opgenomen in voorschrift 24.

In de beplanting op perceel E1323 in het deelgebied Sloe wordt één takkenril geplaatst geschikt voor kleine marterachtigen waaronder de bunzing. Deze takkenril bestaat uit boomstammen, takhout en mogelijk enkele steenhopen (afhankelijk van beschikbaar materiaal wat vrijkomt bij voorgenomen werkzaamheden). Deze locaties worden zodanig ingericht waardoor er holtes, gaten en kieren aanwezig zijn, die kunnen dienen als verblijfplaats voor de bunzing. De takkenrillen zijn minimaal 1 meter breed en 1 meter hoog. De lengte mag variëren tussen circa 15 en 20 meter. Dit is opgenomen in voorschrift 23.

De te verwijderde bosschages binnen de werkstrook worden na afronding van de werkzaamheden opnieuw ingeplant met bomen en struikvormers. Door deze aanplant ontstaat een nieuw leefgebied voor de bunzing zoals dit voor de ingreep aanwezig was (voorschrift 9).

De takken-, steenhopen en takkenrillen blijven liggen. Maar zodra het werkterrein weer in oorspronkelijke staat is teruggebracht zal het onderhoud een de takken-, steenhopen en

takkenrillen gestopt worden. Dit betekent dat deze aanwezig zijn maar langzaam teruggegeven worden aan de natuur. Dit is opgenomen in voorschrift 26.

V. Cumulatieve effecten

De totale watertransportleiding wordt aangelegd vanaf het knooppunt Markiezaat tot aan het industriegebied Vlissingen-Oost. Het plangebied is opgedeeld in drie delen: deel west, midden en oost. Het onderhavig besluit heeft betrekking op het deel west. In de delen oost en midden worden dezelfde werkzaamheden uitgevoerd.

In het oostelijke deel zijn geen bunzingen aangetroffen. In het deel midden worden de werkzaamheden in een later stadium opgestart. Cumulatieve effecten van de werkzaamheden in de verschillende deelgebieden en eventuele andere projecten zijn daarom op dit moment niet voorzien.

VI. Conclusie

Het deelgebied Sloe is slechts een klein onderdeel van het leefgebied van de bunzing. Daarnaast is op korte afstand alternatief leefgebied beschikbaar waar voldoende rust- en verblijfplaatsen voorhanden zijn. Er blijven voldoende elementen die als mogelijke verbinding dienen tussen de leefgebieden in stand. Van aantasting van wezenlijke verbindingroutes tussen verschillende leefgebieden is dan ook geen sprake. Permanente negatieve effecten op leefgebied van de bunzing in het deelgebied Sloe worden niet verwacht.

Voor het overige deel van het plangebied zijn mogelijk rust- en voorplantingsplaatsen van de wezel aanwezig die tijdens de voorgenomen activiteiten worden vernield. Op traject 7 is dit zeker het geval. Het tijdelijk verlies aan verblijfplaatsen leidt niet tot wezenlijke effecten op de bunzing. Er is op korte afstand alternatief leefgebied beschikbaar waar geschikte plekken voor rust- en voortplantingsplaatsen aanwezig zijn.

Aanvullend worden maatregelen genomen om de functionaliteit van het gebied als rust- en verblijfplaats te behouden. Zo worden tijdelijk takkenrillen geplaatst en enkele rust- en voortplantingsplaatsen ingericht. Eveneens worden door het nemen van preventieve maatregelen geen dieren gedood.

Daarmee is voldoende aangetoond dat door het uitvoeren van de ingreep geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de bunzing in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

6) Gunstige staat van instandhouding haas

Er moet worden aangetoond dat door het uitvoeren van de ingreep geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de **haas** in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

I. Inleiding

Hazen zijn schemer- en nachttactief, hoewel ze in de zomer ook overdag actief kunnen zijn. Hazen rusten in legers, met hun achterlijf in het diepste deel. Legers zijn ondiepe (10 tot 25 centimeter) uithollingen die met name te vinden zijn in bosranden, windkeringen, ruigtezomen en onder heggen. Legers kunnen ook in hoog gras of tussen de kluiten van een geploegde akker liggen. In de winter zijn hazen teruggetrokken en minder zichtbaar, maar ze houden geen winterslaap. Variatie in het leefgebied is belangrijk, zowel qua gewassoorten en teeltstadia als afwisseling met beschutting in de vorm van ruigtezomen, bosranden, windkeringen en heggen. Ook komen hazen voor in open bos, heide en kwelders.

II. Onderzoek

Voor het deelgebied Sloe geldt dat op basis van de quickscan niet op voorhand is uitgesloten dat voortplantings-, rust-, en verblijfplaatsen van de haas aanwezig zijn. Nader onderzoek is noodzakelijk. Tijdens de uitvoering van het veldonderzoek zijn geen hazen binnen het projectgebied waargenomen. Verwacht wordt daarom dat vaste rust- en verblijfplaatsen van de haas binnen het deelgebied Sloe niet aanwezig zijn. Wel wordt verwacht dat de haas het projectgebied incidenteel gebruikt als foerageergebied.

Uit het nader onderzoek blijkt dat er geen rust- en voortplantingsplaatsen van de haas binnen het projectgebied Sloe inclusief de uitlegstrook aanwezig zijn of in te toekomst te verwachten

zijn. Dit heeft mede te maken met de periode van uitvoering en de aanwezige habitat wat niet geschikt is binnen de werkstrook. Voor het deelgebied Sloe is dus geen vergunning voor de haas benodigd.

In de gecombineerde aanvraag is voor heel tracé west wel een vergunning aangevraagd voor de haas. In de overige deelgebieden van het tracé west is de situatie anders en is er wel geschikt leefgebied voor de haas aanwezig. Hier zijn veelal hoge aantallen exemplaren van de haas aanwezig. Dit omdat het voornamelijk akkerbouwgebieden betreft.

Voor de overige delen van het plangebied zijn twee veldbezoeken uitgevoerd om het gebruik door de haas te inventariseren. Om een goed beeld te krijgen, zijn de veldbezoeken met een interval van tenminste tien dagen uitgevoerd. Hazen zijn waargenomen in diverse tracédelen. Verblijfplaatsen van hazen in deze gebieden kunnen niet worden uitgesloten. Doordat de haas op een groot deel van de te onderzoeken tracédelen is waargenomen, wordt ervan uitgegaan dat de haas op alle delen aanwezig kan zijn.

Tijdens de werkzaamheden is alternatief leefgebied ruim voorhanden. De ingreep vindt hoofdzakelijk plaats op agrarische percelen. De werkstrook heeft een breedte van circa 30 meter breedte. Zowel ten noorden als ten zuiden van vrijwel de gehele werkstrook zijn uitwijkmogelijkheden aanwezig voor de haas in de vorm van andere agrarische percelen.

III. Werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit het aanleggen/afzetten van een werkstrook over de lengte van het tracé. Binnen deze strook wordt ook de sleuf gegraven waarin de leiding(en) worden aangelegd. De sleuf wordt na aanleg van de leiding weer dicht gemaakt. Het is de bedoeling dat de sleuf na maximaal 3 weken weer dicht is op een perceel. Enkel de toplaag wordt mogelijk op een ander moment teruggeplaatst. Dit is weersafhankelijk en zal met de terreineigenaar worden afgestemd. Voordat de toplaag teruggeplaatst wordt zal het werkterrein weer gecontroleerd en vrijgegeven worden. Dit om het werk efficiënt uit te voeren maar ook om de overlast voor de omgeving (mens én dier) zoveel mogelijk te beperken. Na afloop van de aanleg worden de percelen in overleg met de eigenaren of gebruikers weer in de oorspronkelijke staat teruggebracht.

De ingreep is daarmee tijdelijk. Het later terugplaatsen van de toplaag zorgt er niet voor dat het plangebied niet geschikt voor de haas. De reden hiervoor is dat de toplaag gedurende de werkzaamheden opzij wordt gezet in de vorm van een grondwal. Deze grond wordt wanneer het weer het toelaat weer teruggebracht naar de oude situatie. Als de sleuf dicht is, is er kale grond aanwezig, wat in veel gevallen in korte tijd weer begroeid raakt met allerlei pioniersoorten. Hierdoor wordt het projectgebied weer geschikt als foerageergebied van de haas. Vaak ontstaan er langs de randen van de grondwal ook beschutte plekken waar hazen kunnen rusten. Ook vindt er dan geen verstoring meer plaats waardoor het gebied weer geschikt is voor de haas als verblijfplaats en foerageergebied. Voordat de toplaag teruggeplaatst wordt, zal het werkterrein weer gecontroleerd en vrijgegeven worden.

Daarnaast is het belangrijk dat er altijd één richting op wordt gewerkt. Dit om eventuele vluchtende dieren voldoende ruimte te bieden om uit te wijken naar een alternatieve locatie in de directe omgeving en het doden van dieren te voorkomen. Hierbij moet rekening worden gehouden met mogelijke barrières voor de betrokken soorten. De werkzaamheden worden overdag uitgevoerd. Dit wil zeggen tussen zonsopgang en zonsondergang.

De werkzaamheden starten bij het deelgebied Sloe in augustus. In Tabel 1 is te zien dat dit in principe in de kwetsbare periode valt. In dit gebied worden geen verblijfplaatsen van de hazen verwacht. Wel wordt dit gebied ongeschikt gemaakt voor kleine marters, daarmee wordt aangenomen dat het ook voor hazen ongeschikt wordt.

De werkzaamheden in de overige deelgebieden worden opgestart vanaf september 2026. De werkzaamheden zullen doorlopen tot en met april 2027. Hazen gebruiken hun gebied jaarrond en er is dan ook voor adulte hazen geen kwetsbare of minder kwetsbare periode voor ruimtelijke activiteiten aan te wijzen. Tabel 1 laat de perioden van gevoeligheid voor de haas zien.

De bepaling of een periode een kwetsbare of gevoelige periode is voor de haas is afhankelijk van de aanwezigheid van jonge hazen. De aanwezigheid van jonge hazen is mogelijk van februari tot en met september. De genoemde perioden kunnen ook eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de weersomstandigheden. Jonge hazen zijn minder mobiel en zullen daarom niet vluchten voor graafmachines. Het heeft daarom de voorkeur om de werkzaamheden buiten de meest kwetsbare periode van de haas uit te voeren (zie Tabel 1 en voorschrift 17).

In de periode van februari tot en met mei worden geen ruimtelijke activiteiten uitgevoerd die een negatief effect hebben op hazen, tenzij het plangebied van te voren ongeschikt is gemaakt (voorschrift 17). Dit om negatieve effecten op (jonge) hazen te voorkomen tijdens de meest gevoelige periode

Het plangebied wordt ongeschikt gehouden door het regelmatig kort (14 centimeter) te maaien en te houden (voorschrift 18). Kale akkers zijn eveneens ongeschikt voor de haas.

Een grashoogte van 14 cm wordt in het kennisdocument haas genoemd als een voorstelmaaihoogte, die geschikt is voor de haas. Het kennisdocument haas stelt ook dat het voor het ongeschikt maken nodig is om het gebied kort (5 tot 7 centimeter) te maaien. In voorliggend gebied is dat praktisch niet mogelijk, omdat het gebied enorm groot is. Ook is het niet mogelijk, omdat het gras in de kwetsbare periode heel hard kan groeien en er dus mogelijk dagelijks gemaaid moet worden. Voorafgaand de werkzaamheden moet altijd gemaaid worden met een hoogte van 5-7 centimeter.

Voorafgaand de start van de werkzaamheden in de meest gevoelige periode en gevoelige periode wordt een veldbezoek uitgevoerd (voorschrift 19). Het doel van het onderzoek is om de aanwezigheid van jonge hazen in kaart te brengen. Het onderzoek wordt maximaal twee dagen voorafgaand aan de start van de werkzaamheden uitgevoerd. Dit onderzoek moet in de nacht plaatsvinden met een warmtebeeldcamera (voorschrift 19). Als uit het onderzoek blijkt dat er geen jonge hazen aanwezig zijn, dan kunnen de werkzaamheden aanvangen.

Maatwerk is ook mogelijk: werkzaamheden kunnen binnen de gevoelige periode van de haas uitgevoerd worden, mits uit onderzoek blijkt dat er geen jonge hazen ter plaatse zijn. De ecoloog bepaalt de minimale afstand die gehouden moet worden vanaf de jonge hazen. Het uitgangspunt is dat de werkzaamheden niet kunnen leiden tot verstoring van de aanwezige jonge hazen. Bevindingen moeten worden vastgelegd in het logboek.

IV. Cumulatieve effecten

De totale watertransportleiding wordt aangelegd vanaf het knooppunt Markiezaat tot aan het industriegebied Vlissingen-Oost. Het plangebied is opgedeeld in drie delen: deel west, midden en oost. Het onderhavig besluit heeft betrekking op het deel west. In de delen oost en midden worden dezelfde werkzaamheden uitgevoerd. De effecten op de haas zijn dan ook vergelijkbaar met de effecten van de werkzaamheden in het deel west. De werkzaamheden in het deel west en deel oost worden in de dezelfde periode uitgevoerd. Binnen deze deelgebieden wordt gefaseerd gewerkt, namelijk 200 meter per dag. In het deelgebied midden worden de werkzaamheden in een later stadium opgestart.

De werkzaamheden worden voornamelijk uitgevoerd in agrarische (akkerbouw)percelen. Deze gebieden hebben daardoor een hoge mate van verstoring. In de nabijheid van het plangebied zijn geen andere projecten bekend. Cumulatieve effecten van de werkzaamheden in de verschillende deelgebieden en eventuele andere projecten zijn daarom op dit moment niet voorzien.

V. Conclusie

U heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat de voorgenomen ingreep inclusief maatregelen geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de haas in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

7) Gunstige staat van instandhouding rugstreeppad

Er moet worden aangetoond dat door het uitvoeren van de ingreep geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de **rugstreeppad** in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

I. Inleiding

De rugstreeppad is vooral een soort van terreinen met een hoge natuurlijke of door mensen ingebrachte dynamiek. Braakliggende bouwterreinen, groeven en zand- en kleiafgravingen, (rivier)duinen en uiterwaarden vormen een ideaal leefgebied voor de rugstreeppad. Vaak is er een goed vergraafbare bodem aanwezig en is er bouw materiaal om onder te schuilen. Maar de rugstreeppad is ook te vinden in meer stabiele gebieden als vennen in heideterreinen en sloten in akker- en graslandgebieden. De habitat laat zich omschrijven als onbeschaduwde, laagbegroeide terreinen. Door gebrek aan dynamiek in natuurgebieden is het voorkomen van de soort in Nederland sterk afhankelijk van menselijke ingrepen. Rugstreeppadden zijn warmteminnend en komen daarom vooral voor in gebieden waarvan de bodem vaak sterk opwarmt.

De rugstreeppad heeft daarom een voorkeur voor losgrondige zanderige bodems gelegen snel opwarmende bodemplaatzen en ondiep (tijdelijk) water. Vaak zijn leefgebieden vegetatieloos en zonder concurrentie van andere amfibieën of van waterinsecten. Regenplassen en sporen van zware voertuigen waar regenwater in is blijven staan, vormen ideaal voortplantingswater. In brede en grotere watergangen komt de rugstreeppad niet voor, met mogelijke uitzondering van de ondiepe oeverzones. Ook in licht brak water kan de soort zich voortplanten. Het leefgebied bevindt zich tot circa 500 meter in de omgeving van de plekken waar ze zich overdag bevinden.

II. Onderzoek

In het deelgebied Sloe is op dit moment geen geschikt landhabitat voor rugstreeppad vanwege het ontbreken van goed vergraafbare plaatsen. In de praktijk is dit gebied niet als zodanig in gebruik door de rugstreeppad. De rugstreeppad is wel op 450 meter van het deelgebied vastgesteld. Deze locatie van de rugstreeppad is op basis van roepende exemplaren vastgesteld. De rugstreeppad is echter een zeer mobiele soort die vanuit populaties in de omgeving wel in het deelgebied terecht kan komen bij het ontstaan van geschikte omstandigheden. Dit zijn bijvoorbeeld omstandigheden zoals los zand en stagnerend water in rijsporen.

De rugstreeppad kan van twee locaties gebruik maken om te overwinteren. Als de rugstreeppad gebruik maakt van het gebied ten zuiden van de werkstrook die wordt afgezet met amfibieënschermen, kan het functioneel leefgebied worden aangetast. Hierdoor kan feitelijk gezien de winterverblijfplaats indirect worden aangetast, omdat hij er deze periode geen gebruik van kan maken. Daarnaast wordt de rugstreeppad dan ook opzettelijk verstoord. Verwacht wordt dat de rugstreeppad voorkomt in de wal in het plangebied. Dit is gezien de geschikte locatie van de keverbank niet helemaal uit te sluiten. Als de rugstreeppad hier toch gebruik van wil maken, worden hier verblijfplaatsen vernield als gevolg van de geplande werkzaamheden. De aangevraagde vergunning betreft daarom een worst-case scenario als er toch een rugstreeppad wordt aangetroffen, hoeven de werkzaamheden niet te worden stilgelegd.

In de overige deelgebieden is de rugstreeppad niet aangetroffen tijdens het nader onderzoek. De aangevraagde vergunning betreft daarom ook voor deze locaties een worst-case scenario. Het is nodig preventieve maatregelen te nemen om te voorkomen dat de rugstreeppad tijdens de werkzaamheden het plangebied zal koloniseren. Tijdens de werkzaamheden kunnen zandhopen en waterplassen ontstaan. Deze kunnen geschikt leefgebied worden voor de rugstreeppad.

III. Werkzaamheden

Voor het deelgebied Sloe geldt dat het plangebied in korte tijd gekoloniseerd kan worden door de rugstreeppad. Om dit te voorkomen is het aan te bevelen preventieve maatregelen te nemen.

Wanneer er gewerkt wordt in de periode maart tot en met oktober dient er een amfibieënscherm langs de randen van de werkstrook te worden geplaatst om vestiging van de rugstreeppad te voorkomen. De exacte locatie waar een amfibieënscherm geplaatst dient te worden wordt in afstemming met de opdrachtnemer en de ecoloog vastgesteld en vastgelegd in het logboek. Dit is geborgd in voorschrift 20.

Het te plaatsen amfibieraster bestaat uit glad kunststof materiaal dat dient als geleiding. Deze geleiding wordt over een lengte van ongeveer 10 centimeter ingegraven en heeft een hoogte van minimaal 40 centimeter. Dit scherm moet regelmatig worden gecontroleerd op kieren en op overhangende vegetatie. Ook moet worden gelet op adequate voorzieningen bij toegangswegen voor bouwverkeer. Dit is geborgd in voorschrift 21.

In principe zijn geen rugstreeppadden aanwezig in het deelgebied Sloe. Als er in een later stadium toch mogelijk ruststreeppadden het gebied in gebruik nemen, moeten deze individuen de kans krijgen het plangebied te verlaten. Hiervoor worden aan de binnenzijde van het amfibieënscherm grondhopen geplaatst. Ook andere grondgebonden dieren krijgen zo de kans te ontsnappen. De grondhopen moeten even hoog zijn als het amfibieënscherm. Dit is geborgd in voorschrift 21.

In de overige delen van het plangebied is vooral voorzichtigheid geboden. Zodat tijdens de werkzaamheden geen geschikt biotoop voor de rugstreeppad gevormd wordt. Dit houdt in dat de vorming van waterplassen als gevolg van bijvoorbeeld spoorvorming door zware machines moet worden voorkomen. Ook het ontstaan van vergaafbare grondhopen, die gebruikt kunnen worden als winterverblijfplaats door de rugstreeppad moet worden voorkomen. Dit is geborgd in voorschrift 22. Dit kan bijvoorbeeld door het afdekken of uitrasteren van deze grondhopen.

Daarnaast moet het plangebied ongeschikt worden gemaakt voor de aanwezige zoogdieren. Deze maatregelen werken ook om het plangebied ongeschikt te maken voor de rugstreeppad. Het voorkomt dat er dekking ontstaat in het plangebied.

VI. Cumulatieve effecten

De totale watertransportleiding wordt aangelegd vanaf het knooppunt Markiezaat tot aan het industriegebied Vlissingen-Oost. Het plangebied is opgedeeld in drie delen: deel west, midden en oost. Het onderhavig besluit heeft betrekking op het deel west. In de delen oost en midden worden dezelfde werkzaamheden uitgevoerd. De rugstreeppad komt in het grootste deel van het plangebied niet voor. Er worden maatregelen genomen om te voorkomen dat de rugstreeppad het plangebied betreedt.

Mochten er effecten zijn op de rugstreeppad. Dan zijn deze zeer minimaal en zijn ook vergelijkbaar met de effecten van de werkzaamheden in het deel west. De werkzaamheden in het deel west en deel oost worden in de dezelfde periode uitgevoerd. Binnen deze deelgebieden wordt gefaseerd gewerkt, namelijk 200 meter per dag. In het deel midden worden de werkzaamheden in een later stadium opgestart.

In de nabijheid van het plangebied zijn geen andere projecten bekend. Cumulatieve effecten van de werkzaamheden in de verschillende deelgebieden en eventuele andere projecten zijn daarom op dit moment niet voorzien.

IV. Conclusie rugstreeppad

Op basis van de uitgevoerde bureau- en veldonderzoeken blijkt dat het deelgebied Sloe potentieel geschikt is als leefgebied van de rugstreeppad, maar in de praktijk niet als zodanig in gebruik is door de rugstreeppad. Er worden diverse maatregelen genomen om te voorkomen dat de vernieling van verblijfplaatsen kan worden voorkomen. Voor het overige deelgebied van het plangebied worden ook maatregelen genomen om effecten op de rugstreeppad te voorkomen.

De verstoring kan niet helemaal voorkomen worden, maar zal tot een minimum worden beperkt.

Daarmee is voldoende aangetoond dat door het uitvoeren van de ingreep geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de rugstreeppad in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling van het provinciaal beleid

I. Beleidsnota Natuurwetgeving

Het soortenbeleid is geregeld in de Beleidsnota Natuurwetgeving: “Meer prioriteit voor Zeeuwse Biodiversiteit”. In de Beleidsnota Natuurwetgeving zijn over **de wezel, de steenmarter, de bunzing, de haas én de rugstreeppad** in relatie tot ruimtelijke ingrepen geen specifieke bepalingen opgenomen.

Vergunningaanvragen met betrekking tot **de wezel, de steenmarter, de bunzing, de haas én de rugstreeppad** worden daarom getoetst aan de wettelijke criteria. Deze toets heeft plaatsgevonden onder B2 van dit besluit.

II. Zeeuwse Omgevingsvisie

In de Zeeuwse Omgevingsvisie staan de Zeeuwse ambities voor 2050 beschreven. Hierin is beschreven dat uw cliënt, Zeeland voorziet van drink- en industriewater. Uw cliënt onttrekt grondwater en/of oppervlaktewater en maakt daar drink- en industriewater van. In de Zeeuwse Omgevingsvisie is ook opgenomen dat klimaatverandering kan zorgen voor een toename van droge periodes. Droogte zorgt voor een grote vraag van burgers en bedrijven naar zoet water.

De aangevraagde ingreep zorgt voor een toename van de hoeveelheid drinkwater dat uw cliënt kan leveren. De capaciteit van drinkwaterzuivering Wranghe is gebaseerd op de te verwachte drinkwaterbehoefte in 2040. Er is daarom geen strijdigheid met de Zeeuwse Omgevingsvisie.

C. Conclusies

U heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat

- Er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- De ingreep nodig is in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- Dat het uitvoeren van de ingreep geen afbreuk doet het streven de populatie van **de wezel, de steenmarter, de bunzing, de haas én de rugstreeppad** in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Het verlenen van de vergunning levert ook geen strijdigheid op met het provinciaal beleid.

Wij zijn daarom van oordeel dat de vergunning onder oplegging van voorschriften (onderdeel 1) kan worden verleend.

Bijlage 1 – Relevante wet- en regelgeving

Ob = Omgevingsbesluit

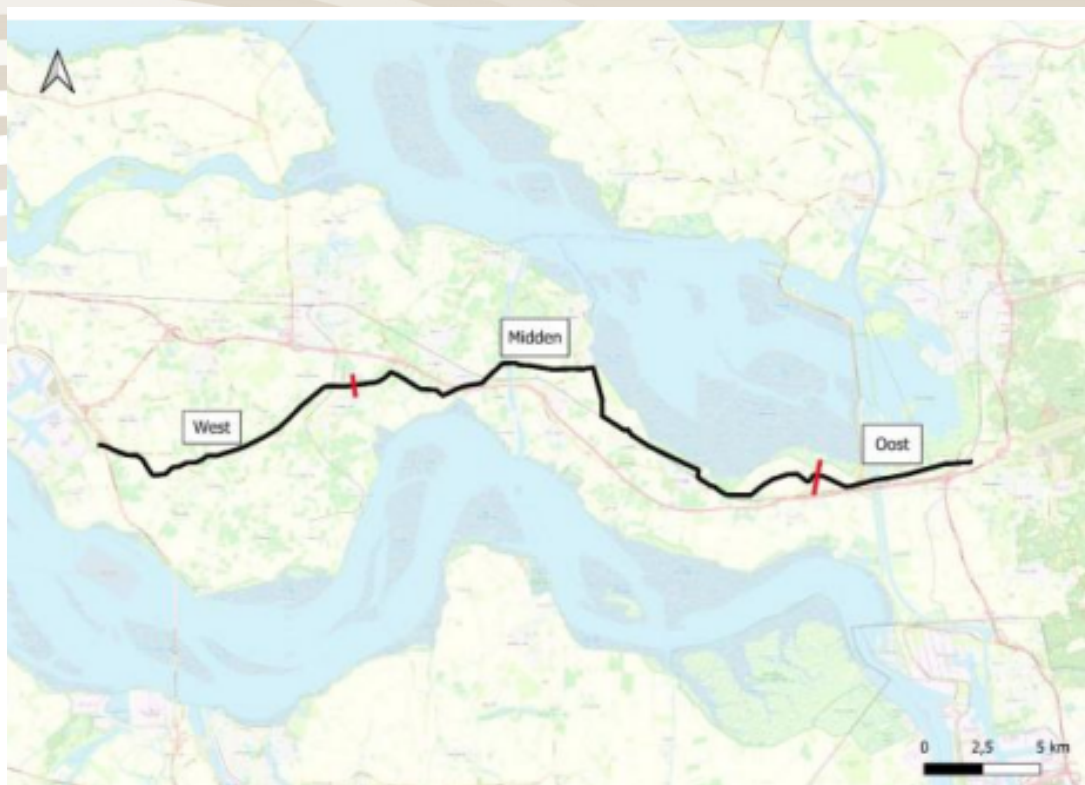
Ow = Omgevingswet

Bal = Besluit activiteiten leefomgeving

Bkl = Besluit kwaliteit leefomgeving

Artikelen	Omschrijving
Artikel 1.3 Ow	Doel van de Omgevingswet.
Artikel 2.2 lid 1 Ow	Afstemming met een ander bestuursorgaan, zoals een andere Provincie.
Artikel 5.1 lid 2 Ow	Vergunningsplicht voor een flora- en fauna-activiteit.
Artikel 18.10, lid 1 en 4 Ow	Bevoegdheid van de Provincie om een omgevingsvergunning in te trekken.
Artikel 11.46	Vergunningsplichtige activiteiten bij Habitatrichtlijnsoorten.
Artikel 11.47 lid 1 Bal	Vergunningsplichtige activiteiten over het bezitten van Habitatrichtlijnsoorten.
Artikel 8.74k lid 1 Bkl	Beoordelingsregels bij een flora- en fauna-activiteit voor Habitatrichtlijnsoorten.
Artikel 11.54, lid 1 Bal	Vergunningsplichtige activiteiten bij andere soorten.
Artikel 8.74 l lid 1 Bkl	Beoordelingsregels bij een flora- en fauna-activiteit voor andere soorten.
Artikel 11.6 Bal	Bevat regels over de specifieke zorgplicht bij Natura 2000-gebieden.
Artikel 11.27 Bal	Bevat regels over de specifieke zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten.

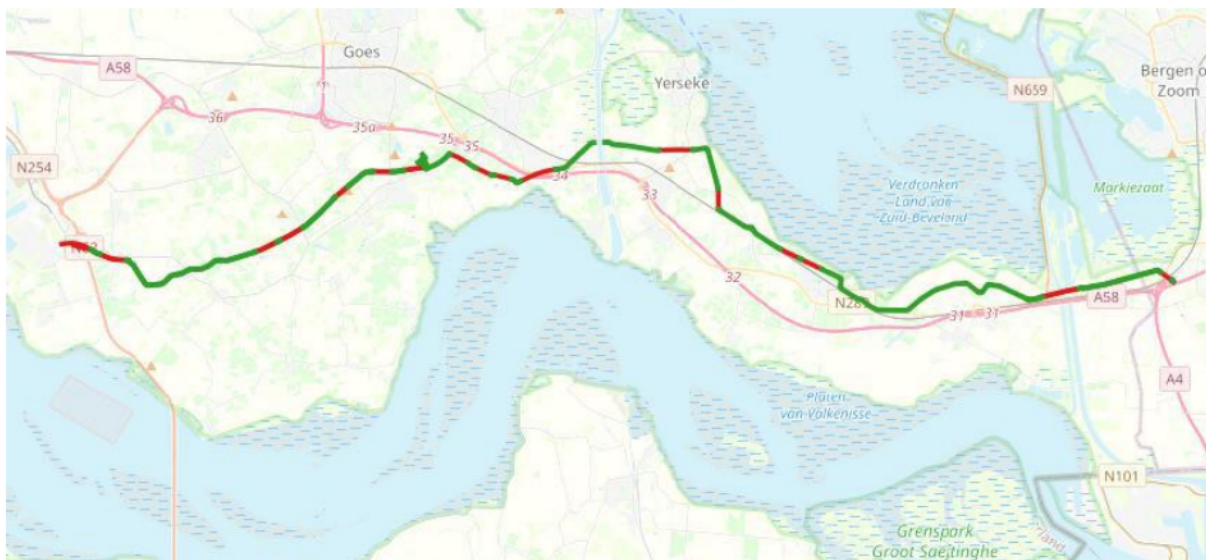
Bijlage 2 – Luchtfoto van het plangebied

Figuur 1 - De verschillende tracédelen

Figuur 2 - Overzicht plangebied deelgebied Sloe

Figuur 3- Plangebied Tracé Evides, Zeeland en Noord-Brabant. De leiding zal aangelegd worden door het graven van sleuven (groen) en door middel van een horizontale gestuurde boring (HDD) (rood).

Bijlage 3 – Invulformulier logboek

Stuur het logboek twee dagen nadat de benodigde werkzaamheden zijn afgerond naar RUD-zeeland via handhaving.groen@rud-zeeland.nl. Onder vermelding van het zaaknummer van de vergunning.

Zaaknummer:			
Nr. voorschrift	Datum & ecologisch deskundige/waarnemer	Wijze van invulling/afwijking voorschrift	Paraaf werkverantwoordelijke

Zaaknummer:			
Nr. voorschrift	Datum & ecologisch deskundige/waarnemer	Wijze van invulling/afwijking voorschrift	Paraaf werkverantwoordelijke